

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

Eliezer Yudkowsky nepíše jen [neskutečně podarěného Harryho Pottera](#) a [zajímavé eseje](#) a příspěvky na [své fórum](#), ale má na svědomí i další, zcela původní díla, jako třeba tuto naléhavou scifi novelu (v angličtině [tu](#), odkazy na stažení různých formátů se dají najít v komentářích).

Překlad je volně k dispozici, stahujte a šiřte.

Obsah:

1. [Mimozemští požírači dětí](#)
2. [Cesta a/nebo mír](#)
3. [Superšťastní lidičkové](#)
4. [Mezihra se Zpovědníkem](#)
5. [Rozhodnutí tří světů](#)
6. [Běžný konec](#)
7. [Skutečný konec](#)
8. [Epilog](#)

1. Mimozemští požírači dětí

Toto je příběh o nemožné budoucnosti, ve které nikdy nevznikla umělá inteligence, molekulárních nanotechnologií se nepodařilo dosáhnout, biotechnologie zafungovaly jen částečně; a přesto lidstvo nejen, že nějak přežilo, ale také našlo způsob, jak cestovat rychleji než světlo: Budoucnost naší minulosti.

Lodi cestují skrz Aldersonovy hvězdné linky, červí díry, které se objevují u hvězd. Síť linek je hustá a nepředvídatelná: od Slunce vede víc než miliarda hvězdných linek, ale každý zatím prozkoumaný svět je tak daleko, že je mimo dosah pozemských teleskopů. Většina kolonizovaných světů se nalézá jen jeden skok od Země, která tak zůstává středem lidského vesmíru.

Z kolonizovaného systému Huygens se posádka Velkého Vědeckého Plavidla Nemožná Možná Země vydala prozkoumat linku, která zaplála s nebyvalou intenzitou Aldersonovy síly a pak se opět ztišila. Když skrze ni loď proletěla, objevila posádka Nemožné žhnoucí zbytky nedávné novy a –

„MIMOZEMŠTANI!“

Všechny hlavy se otočily ke konzoli Sensorů. Ale po tomto tajuplném výkřiku už Lady Sensorů ani nezvedla pohled od své konzole: jen její prsty sebou škubaly, jak zběsile zadávala příkazy.

Ve velitelské Jednačce nastal zvláštní okamžik ticha, zatímco si každý posluchač pomyslel ty stejné dvě myšlenky rychle po sobě:

Zbláznila se? Nemůže přece jen tak vykřiknout „Mimozemštani!“, nechat to tak, a očekávat, že tomu všichni budou věřit. Mimořádná tvrzení vyžadují mimořádné důkazy–

A pak,

Taky sem přiletěli kvůli té nově!

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

V takové situaci bylo na Jednateli, aby promluvil první.

„Cože sakra?!“ vykřikl Akon, který si uvědomil až později, že jeho slova budou navždy zapsána v kronice dějin. Akon se zběsile otočil a zahleděl se na hlavní displej Jednačky. „Kde jsou?“

Lady Sensorů pozvedla hlavu od své konzole. Její prsty se dál míhaly. „Já- Nevím, jen jsem zaznamenala příchozí signál o vysoké frekvenci – posílají nám *nehorázná* množství dat, petabyty, musela jsem pročistit dlouhodobou paměť a nastavit zpracování, abychom o to všechno – “

„*Mám je!*“ vykřikl Lord Programátor. „Prošel jsem náš Hlavní Archiv a našel program, který umí vyhledávat neobvyklé zdroje energie u místních hvězdných linek. Je ještě z časů raných výzkumných cest, ale našel jsem na něj emulátor a –“

„*Prostě nám je zaměř!*“ Akon se zhluboka nadechl ve snaze se uklidnit.

Hlavní displej svižně přelétl ohnivý prostor a usadil se... v prostoru rozžhaveném novou, kde chvění ohně v jednom místě tříštilo o shluk oken trojúhelníkového tvaru.

Akonovi chvílku trvalo, než si uvědomil, že hledí na dvacetistěn z dokonalých zrcadel.

Huh, pomyslel si Akon, *mají slabší technologie než my*. Jejich vlastní loď, *Nemožná*, absorbovala obrovské místní úrovně radiace a krmila jimi vlastní Aldersonův reaktor; zrcadlové štíty oproti tomu vypadaly jako výrazně podřadnější řešení. *Pokud to není právě to, co chtějí, abychom si mysleli.*

„*Deflektory!*“ vykřikl náhle Lord Pilot. „Mám nahodit deflektory?“

„Deflektory?“ řekl Akon polekaně.

Pilot mluvil velmi rychle, „Pane, používáme sebeudržující Aldersonovu reakci pro pohánění našich skoků hvězdnými linkami a našich štítů. Ale pomocí stejné reakce by šlo vyloudit směřovaný paprsek, který by podobnou reakci jinde zhasnul – ti cizinci vydávají své vlastní Aldersonovy emise, mohli by tedy kdykoliv sfouknout naše štíty, a zbytky novy by nás okamžitě usmažily – pokud nenastavím deflektor –“

V tu chvíli se ozval Lodní Zpovědník. „Mají oni své deflektory nahozené?“

Akonova mysl jako by se pohybovala velmi pomalu, ale zásadní myšlenky se z nějakého důvodu zdály být jasné. „Pilote, nastavte program pro deflektory, ale nespouštějte ho, dokud neřeknu. Sensory, nechte všeho, co děláte, a řekněte mi, jestli ti cizinci nahodili své vlastní deflektory.“

Sensory vzhlédla. Její prsty se jen krátce míhly, jak provedla několik krátkých příkazů. Pak řekla: „Ne.“

„V tom případě si myslím,“ řekl Akon, ačkoliv cítil silné mrazení, „že bychom neměli být těmi, kdo toto setkání změni na ... bojové. Cizinci tím, že zůstali zranitelní, učinili gesto dobré vůle. Musíme ho opětovat.“ Žádný druh nemohl být dost pokročilý na kolonizaci vesmíru, aniž by chápal logiku vězňova dilematu...

„Předpokládáte příliš,“ řekl lodní Zpovědník. „Jsou to mimozemšťané.“

„Té dobré vůle moc neukázali,“ řekl Pilot. Jeho prsty se míhaly ne kvůli příkazům, ale subpříkazům, nevyjádřeným myšlenkám. „Jejich Aldersonova reakce je slabší než naše o celý řád. Prorazili bychom každý štít, který by nastavili. *Pokud* nezaútočí jako první. Pokud nechají deflektory vypnuté, nic

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

neztratí, ale vyzývají nás tím, abychom nechali vypnuté i *naše* -"

„Kdyby chtěli zaútočit první," řekl Akon, "už to mohli udělat, ještě než jsme si všimli, že tu jsou. Ale místo toho navázali komunikaci." *Dozajista věžňovo dilema chápou.*

„Možná doufají, že získají nějaké informace, a *pak* nás zničí," řekl Pilot. „Máme technologie, které chtějí. Ta obří zpráva – jediný způsob, jak jim poslat obdobné množství dat, by obnášel poslat jim celý Lokální Archiv. Možná *doufají*, že pocítíme potřebu, jak už jste to vyjádřil, jejich sdílnost *opětovat* -"

„Zadržte," řekl Lord Programátor náhle. „Možná se mi podařilo přeložit jejich jazyk."

Mohli jste slyšet špendlík spadnout na deset světelných let daleko.

Lord Programátor se úlisně pousmál. „Víte, ta ohromná hromada dat, kterou nám poslali – myslím, že to byl *jejich* Lokální Archiv nebo něco podobného. Určitě velká část jejich Sítě. Jejich texty, obrazy a hologramy jsou naprosto jednoduché – buďto se ani nesnaží nic komprimovat, nebo nám to všechno rozbalili, než to poslali. Jedná se o toto: v dobách Úsvitu, když existovalo víc lidských jazyků, přišli lidé s myšlenkou statistického strojového překladu. Klasická metoda vyžadovala nějaký korpus lidmi přeložených textů. Následovaly pak ale snahy posunout překlad dál vytvářením sémantických koster, které se na sebe pokoušeli namapovat. A také jsou způsoby, jak vyhledat podobnosti mezi obrázky a hologramy. Věřte nebo ne, v Archivu máme hotový program, který se snaží najít styčné body mezi mimozemským korpusem a lidským korpusem, a pak na základě toho namapovat sémantickou kostru... a funguje docela rychle, protože byl vytvořen pro staré počítačové systémy. Takže jsem ten program pustil, už doběhl, a tvrdí, že dokáže překládat jazyk cizinců se 70% přesností. Samozřejmě by mohl být úplně mimo. Ale poslali nám druhou zprávu hned po tom balíku dat – krátkou, vypadá to jen na text. Mám na tom zkusit překlad, a zobrazit výsledek na hlavním displeji?"

Akon na Lorda Programátora hleděl, jak se to všechno snažil vstřebat, a nakonec řekl, „Ano."

„Dobře," řekl Lord Programátor, „tak se předvedte, neuronové sítě," a jeho prsty se zamíhaly.

Přes dvacetistěn roztráštěného ohně se objevila průsvitná písmena:

TATO LOŽ JE OPTIMISMUS STŘEDU LODNÍ OSOBY

NEKOPLI JSTE NÁS

PROTO ŽERETE DĚTI

CO JE NAŠE, JE VAŠE, CO JE VAŠE, JE NAŠE

„Přestaňte se smát," řekl Akon nepřítomně, „je to rozptylující." Jednatel si mnul kořen nosu. „Dobře. To nevypadá úplně náhodně. Ten první řádek... to by mohla být identifikace jejich lodi. Snad. Pak ten druhý řádek říká, že jsme na ně nespustili palbu, nebo že oni nespustí palbu na nás – něco takového. Třetí řádek vůbec nemám představu. Čtvrtý... je nabídka nějakého výměnného obchodu -" Akon se v tu chvíli zarazil. Stejně jako smích.

„Chtěl byste poslat odpověď?" řekl Lord Programátor.

Všichni se na něj zadívali. Pak se všichni zadívali na Akona.

Akon o tom velmi pečlivě uvažoval. Naprosté ticho po dlouhou dobu by cizím druhem, který je právě oslovil zprávou o objemu petabytů, nemuselo být interpretováno jako přátelské.

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

„Dobře,“ řekl Akon. Odkášlal si. „Stále se snažíme rozluštit váš jazyk. Zatím mu nerozumíme úplně. Snažíme se o překlad. Možná nepřeložíme vše správně. Tato slova možná neříkají to, co chceme, aby říkala. Prosíme, nenechte se urazit. Toto je výzkumná loď jménem uvozovky *Nemožná Možná Země* konec uvozovek. Rádi se s vámi setkáváme. Máme data na přenos, ale musíme je připravit.“ Akon se odmlčel. „Pošlete jim tohle. Pokud to váš program zvládne přeložit třemi různými způsoby, udělejte to taky – bude jasnější, že používáme automatický překlad.“

Lord Programátor provedl další akce a pak promluvil na Lady Sensorů. „Připraveno.“

„Jste si jist, že to je dobrý nápad?“ zeptala se Lady s pochybnostmi.

Akon si povzdechl. „Ne. Ale odešlete to.“

Následujících dvacet vteřin bylo ticho. Pak se na displeji objevila nová slova:

RÁDI VIDÍME ŽE VÁS NEJDE UDĚLAT

MLUVÍTE JAKO DĚTI KŘUP KŘUP

S OHROMNOU ANDĚLSKOU MOCÍ

CHCEME SE PŘIHLÁSIT K ODBĚRU NOVINEK

„Dobře,“ řekl Akon po chvíli. Zdálo se to jako docela dobrá zpráva. „Předpokládám, že spousta lidí bude celá žhavá podívat se na ten jejich korpus. Ale taky potřebuju dobrovolníky na lov textů a hologramů v našem Archivu. Věci, které neprozradí principy za žádnou technologii, kterou máme méně než, dejme tomu,“ Akon pomyslel na zrcadlové štíty a co znamenaly, „sto let. Nevadí nám ukázat, že to *jde*... ale nechceme prozradit tu vědu za tím...“

O den později byla atmosféra v Jednačce o poznání napjatější.

Zmatení. Hrůza. Strach. Otupělost. Odmítání. A na vzdáleném pozadí nebezpečné ostrí rostoucího spravedlivého rozhořčení.

„Tak zaprvé,“ řekl Akon. „Zaprvé. Má někdo nějakou uvěřitelnou hypotézu, jakoukoliv rozumnou interpretaci toho, co už víme, ve které ti cizinci *nežerou* svoje vlastní děti?“

„Pořád je tu možnost nedorozumění,“ řekla bývalá Lady Psycholožka, ze které teď byla, náhle a nečekaně, hlavní Xenopsycholožka této lodi a tím i celého lidstva. „Ale pokud *celý* korpus, který nám poslali, není výmysl... pak ne.“

Hologramy od mimozemšťanů zobrazovaly vysoké krystalické hmyzí bytosti, samé plošky a protínající se úhly a lomy, jak se pohybují po pláních plných ostrého kamení: pohybovali se jako by skákali na pogo tyčích, odráželi se od země pomocí vystřelujících končetin, které se nořily zpět do těla a zase se vymršťovaly. Na krystalických tělech mimozemšťanů a jejich otáčivých pohybech bylo něco chladně krásného, jako šetřiče obrazovky, které nabyly vědomí.

Cizinci přes ostré kameny skákali k drobným prchajícím postavičkám, podobným jemným kruhovým vločkám sněhu, a chytali je klepety a strkali si je do úst. Bylo to ústřední téma jednoho hologramu za druhým.

Mozek cizinců byl mnohem menší a hutnější než lidský. Děti cizinců, ačkoliv jejich těla byla malinká, měly mozky plné velikosti. Uměly mluvit. Zatímco byly pojídány, protestovaly pomocí blikajících

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

vnitřních světů, která cizinci používali ke komunikaci. Křičely, jak mizely v čelistech dospělých jedinců.

Děti byl nevhodný překlad: *před pubertou* by bylo přesnější.

Každopádně teď všichni cizince nazývali Požírači.

Ve věku, kdy byly konzumovány, už jejich děti byly myslícími bytostmi. Textové části korpusu o tom mluvily zcela jednoznačně. Bylo to součástí velké, ušlechtilé, nejsvětější oběti. A ty děti byly milovány: byla to součást základní pravdy života, že rodiče mají překonat svoji lásku a pustit se do děsivého probírání. Rodič mohl zplodit sto dětí, a jen jedno ze sta smělo přežít – protože jinak by později zemřely hladem...

Když se Požírači vyvinuli v technologicky vyspělý druh, měli možnost upravit se – zabránit všem porodům vyjma jednoho.

Ale tuto možnost si ne zvolili.

Protože to děsivé probírání bylo konec konců stěžejní skutečností jejich života.

Ta, kterou teď označovali jako Xenopsycholožku, dorazila do systému Huygens s první kolonizační lodí. Od té doby strávila víc než sto let praktikováním psychologické profese, čímž si vysloužila výjimečný titul Lady. (Ostatní lidi většinou přestala věc bavit ne později než za padesát let, ať už jejich prvotní úmysly byly jakékoliv.) Teď, po všem tom čase, byla najednou jednoduše Xenopsycholožkou – už ne Lady své profese. To, že byla první a jedinou Xenopsycholožkou na věci nic neměnilo; pravidlo sta let pro skutečnou odbornost nebylo pravidlem, kterého by si šlo jen tak přestat všimnout. Pokud byla nejpřednější Xenopsycholožkou lidstva, byla zároveň i tou nejposlednější, nejbláznivější a nejméně vzdělanou. Byla jen Xenopsycholožkou-začátečnicí, bez ohledu na to, že neexistovali žádní mistři. Její společenský status byl teoreticky příliš nízký na to, aby mohla zasedat u Jednacího Stolu. Teoreticky.

Xenopsycholožce bylo dvě stě padesát let. Když teď mluvila, vypadala mnohem starší. „Z pohledu evoluční psychologie... myslím, že chápu, co se stalo. Předkové Požíračů byli druhem, kterému se v rozmnožovací sezóně rodily stovky dětí, jako jsou třeba pozemské ryby; nazýváme to r-strategie rozmnožování. Ale dávní Požírači objevili... péči o krystaly, určitou formu zemědělství... dávno před lidmi. Když začali farmařit, byli inteligentní zhruba jako šimpanzi. Dospěli se rozdělili do kmenů, aby si mohli hlídat teritorium a pěstovat krystaly. Začali uzavírat své potomky do ohrad, aby je udrželi pohromadě a mohli je krmit. Ale nedokázali vyprodukovat dostatek krystalů pro všechny své děti.

V evoluční biologii je otřepanou pravdou, že skupinový výběr nemůže fungovat u nepříbuzných. Výjimkou je, pokud existují vynucovací mechanismy, tresty pro odpadlíky – pak podvádění není žádnou výhodou, protože za to zaplatíte. To se stalo i Požíračům. Neomezili svou *individuální* reprodukci, protože čím víc dětí přivedli do ohrady, tím víc jejich dětí mělo šanci přežít. Ale výsledné množství potomků z kmenové ohrady bylo větší, když děti protřídili, a pro přeživší tím zůstalo víc zdrojů a pozornosti. Tímto způsobem se jejich druh začal posouvat ke k-strategii, individuální strategii pro přežití. To byly začátky jejich kultury.

A každý, kdo se snažil podvádět, skrýt děti nebo brát na své děti ohledy během probírání – no, Požírači zacházeli s milosrdnými rodiči, jako lidské kmeny zacházejí se svými zrádci.

Vyvinuli si pro vynucování probírání psychologickou adaptaci, svou první velkou skupinovou normu. A tyto psychologické adaptace, tyto emoce, byly v průběhu jejich evoluce používány znovu a znovu, jak se Požírači začali přizpůsobovat svým složitějším společnostem. *Čest, přátelství, dobro kmene* –

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

Požírači nabyli mnoho stejných morálních adaptací jako lidé, ale jejich mozky pro ně využily stejné základní emoční okruhy jako pro vraždění dětí.

Když je v jazyce Požíračů někdo *dobrý* znamená to doslova, že požívá děti.“

Xenopsycholožka se v tu chvíli odmlčela a napila se vody. Kolem stolu na ni hleděly bledé obličeje.

Lady Sensorů promluvila. „Myslíte, že... že bychom je dokázali přesvědčit, že se v tom mýlili?“

Lodní Zpovědník měl na sobě stříbrný plášť s kápí, což ukazovalo, že je formálně přítomen jako strážce přítomnosti. Jeho hlas byl ale jemný, když promluvil: „Nevěřím, že by to mohlo zafungovat.“

„I kdybychom je *dokázali* přesvědčit, nemusel by to dobrý nápad,“ řekla Xenopsycholožka. „Kdybyste přesvědčili Požírače, aby se na to dívali naším způsobem – že páchají zlo ohromného rozsahu – není ve vesmíru síla, která by jim zabránila dohnat a vyvraždit *sebe sama*. Nemají koncept odpuštění; jejich představy o možných důvodech ohleduplného jednání s provinilcem zahrnují ušetření spojence, jeho využití jako loutky, nebo přílišnou zbabělost či lenost k vykonání pomsty. Víte, výraz *špatný* používá stejný symbol jako *milost*.“ Xenopsycholožka potřásla hlavou. „Trestat netrestající je pro ně zažitá věc. Manichejský, dualistický pohled na realitu. Možná skutečně napřed věřili, že jíme své děti, když jsme na ně *nespustili* palbu.“

Akon se zamračil. „Opravdu si to myslíte? Neznamenaloby to, že tak trochu... no, nemají představivost?“

Lodní Pán Fanoušků byl přítomen; promluvil. „Snažil jsem se pročítat literaturu Požíračů,“ řekl. „Není to jednoduché, se všemi těmi problémy s překladem,“ zamračil se na Lorda Programátora, který mu to oplatil. „Svým způsobem máme dost štěstí, že Požírači vůbec mají koncept fikce, natož dokonce sci-fi –“

„Štěstí?“ řekl Lord Pilot. „Musíte mít představivost, abyste se vůbec dokázal dostat ke hvězdám. Druh, který by nevynalezl sci-fi by pravděpodobně nevynalezl ani kolo-“

„Avšak,“ přerušil ho Pán Fanoušků, „stejně jako se většina jejich sci-fi zaobírá krystalickými entitami – nejbližší k postulování lidské anatomie byla ze všech příběhů, které jsem přečetl, jakási forma obrovské vědomé houby – tak i všichni mimozemšťané, které jejich průzkumníci potkávají, požívají své vlastní děti. Pochybuji, že by autoři trávil čas zpochybňováním svých předpokladů; nechtěli nic tak cizího, aby s tím čtenáři nedokázali soucítit. Smysl vyprávění příběhů je stimulace morální instinktů, proto jsou všechny příběhy o osobní oběti a ztrátě – taková je jejich teorie literatury. Ačkoliv se dají najít příběhy, kde moudří, benevolentní prastarí mimozemšťané vysvětlují, že potřeba kontrolovat kmenovou populaci je velkým výběrovým skokem, a žádný druh nemůže vyvinout vědomí a spolupráci bez požívání dětí, a i kdyby to dokázali, válčili by mezi sebou a zničili se.“

„Hm,“ řekla Xenopsycholožka. „Požírači ani nemusí být daleko od pravdy – přestaňte na mě tak hledět, nemyslela jsem to *takhle*. Jen říkám, že civilizace Požíračů *nezažila* tak velké množství válek. Vlastně neměli vůbec *žádné* války od chvíle, kdy přijali vědecký přístup. Byl to velký předěl v jejich dějinách – pojem *pochopitelného omylu* zajistil, že není třeba zabít všechny zastánce nesprávné hypotézy. Ne proto, že byste jim měli odpustit, ale protože se dopustili omylu, při kterém *vyvozovali z nedostatečných dat*, což není *vrozená* chyba. Do té doby v jejich válkách vždycky šlo o naprosté vyhlazení – ale poté došli k názoru, že když velká skupina dělá něco špatně, pravděpodobně jde o *pochopitelný omyl*. S touto jejich konceptualizací teorie pravděpodobnosti – formálně korektního způsobu, jak manipulovat s nejistotou – u nich následoval světový mír.“

„Ale pak-“ řekla Lady Sensorů.

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

„Samozřejmě,“ dodala Xenopsycholožka, „každý, kdo se od skupinových norem odlišuje díky *skutečné vrozené vadě*, stále musí být zničen. A ne všichni hned souhlasili, že vědecká metoda je morální - vypadá to, že jim to připadalo velmi kontraintuitivní - takže jejich poslední válka byla o tom, že příznivci vědy vybili všechny nevědce. Pak už byl mír.“

„Ah,“ řekla Lady Sensorů jemně.

„Ano,“ řekla Xenopsycholožka, „potom se všichni Požírači spojili v jednu super-skupinu, která už musela popravovat jen *individuální* kacíře. Dnes už mají silné kulturní tabu vůči válkám *mezi kmeny*.“

„Bohužel,“ řekl Pán Fanoušků, „toto tabu nám neumožňuje se z toho vyvléknout. Můžete najít i sci-fi příběhy - ačkoliv jsou mnohem vzácnější - kde se Požírači a mimozemšťané hned nespojí a nezformují dohromady novou společnost. Příběhy o příšerách, které *nežerou* své děti. O příšerách, které se množí jako bakterie, vedou spolu války jako krysy, nenávidí všechno umění a krásu, a ničí vše, co jim stojí v cestě. Příšery, které musí být vyhlazeny do posledního vlákna DNA - eh, tedy vlastně jaderného krystalu.“

V tu chvíli promluvil Akon. „Přijímám plnou zodpovědnost,“ řekl Jednatel, „za dřívější rozhodnutí odeslat Požíračům texty a hologramy. Skutečností zůstává, že o nás mají víc než dost informací na to, aby mohli usoudit, že své děti nekonzumujeme. Mohli by dokázat i usoudit, jak vnímáme my *je*. A od chvíle, kdy jsme začali vysílat, se už neozvali.“

Takže otázka zní - co teď?“

2. Cesta a/nebo mír

Lord Pilot v tu chvíli zbělal v obličeji a vyskočil. „Nahodte štíty. Hned. Nic nezískáme, když je nezapneme. Tohle je šílenství!“

„Ne,“ řekl Lodní Zpovědník profesionálním tónem, „není to šílenství.“

Pilot udeřil pěstmi do stolu. „*Všichni umřeme!*“

„Nejsou tak technologicky na výši jako my,“ řekl Akon. „Předpokládejme, že se Požírači rozhodnou, že nás musí vyhubit. Předpokládejme, že na nás spustí palbu. Předpokládejme, že nás zabijou. Předpokládejme, že vletí do hvězdné linky, kterou jsme otevřeli, a najdou systém Huygens. Co pak?“

Pán Fanoušků přikyvoval. „I kdyby měli na své straně moment překvapení... ne. Nedokážou doopravdy vyhladit lidstvo. Ne, pokud nejsou mnohem chytřejší, než vypadají, a připadá mi, že ve skutečnosti jsou v průměru o něco hloupější než my.“ Pán Fanoušků se úkosem podíval na Xenopsycholožku, která gestem ruky naznačovala *možná*.

„Ale pokud necháme lodní štíty vypnuté,“ řekl Akon, „zachováme šanci na mírumilovné rozřešení situaci, ať už je pravděpodobnost jakákoliv.“

„Mír,“ řekla Lady Sensorů obzvlášť plochým tónem.

Akon na ni pohlédl.

„Chcete s Požírači mír?“

„Samozřejmě-“ řekl Akon, a pak se zarazil.

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

Lady Sensorů se rozhlédla kolem stolu. „A co děti Požíračů? Co bude s nimi?“

Pán Fanoušků promluvil nejistým tónem. „Nemůžete přece aplikovat lidské standardy na–“

Rozmazaným pohybem, který zakončilo ostré plesknutí, mu Lady Sensorů vrazila facku.

Lodní Zpovědník ji chytil za ruku. „Ne.“

Lady Sensorů upírala zrak na Lodního Zpovědníka.

„Ne,“ opakoval Zpovědník. „Žádné násilí. Jen argumenty. Násilí nerozlišuje mezi pravdou a nepravdou, má Lady.“

Lady Sensorů zvolna spustila ruku, ale ne zrak.

„Ale...“ řekl Pán. „Ale má Lady, pokud *chtějí* být požíráni–“

„Nechtějí,“ řekla Xenopsycholožka. „Samozřejmě nechtějí. Když přijde čas toho jejich hrozného probírání, utíkají před svými rodiči. Děti Požíračů ještě v tu dobu nejsou *emočně* dospělé – tím chci říct, že ještě nedosáhly svého dospělého emočního rozpoložení. Evoluce by samozřejmě rychle vyřadila všechny, kdo by se chtěli nechat sežrat. A pořád se učí, pořád dělají chyby, takže ještě nemají instinkt vyhladit ty, kdo porušují zákony skupiny. Je to pro ně jednodušší čas. Hrají si, zkoumají, zkoušejí nové myšlenky. Jsou...“ a Xenopsycholožka se zastavila. „Zatraceně,“ řekla, odvrátila hlavu od stolu a zakryla si obličej rukama. „Omluvte mě.“ Selhával jí hlas. „Jsou vlastně dost jako lidské děti.“

„A kdyby to *byly* lidské děti,“ řekla Lady Sensorů do nastalého ticha, „myslíte, že jen proto, že by Požírači chtěli požírat lidské děti, bylo by to najednou v pořádku?“

„Ne,“ řekl Lord Pilot.

„Takže je v tom nějaký jiný rozdíl?“ řekla Lady Sensorů.

„Není v tom naprosto žádný rozdíl,“ řekl Lord Pilot.

Akon se díval z jednoho na druhého, viděl, co přijde, ale nějak nemohl promluvit.

„Musíme je zachránit,“ řekla Lady Sensorů „Musíme to zastavit. Bez ohledu na to, co to bude stát. Nemůžeme to nechat pokračovat.“

Nemohl pronést to jediné slovo –

Lord Pilot přikyvoval. „Zničme jejich loď. Zachovejme si *naši* výhodu překvapení. Vrátime se, oznámíme to světu, vytvoříme silnou lidskou armádu... a pustíme se do jejich sítě hvězdných linek. Ty děti zachráníme.“

„Ne,“ řekl Akon.

Ne?

„Já vím,“ řekl Lord Pilot. „Napřed kvůli tomu bude umírat spousta Požíračů, ale zabijí každoročně desetkrát víc dětí, než je celá jejich dospělá populace–“

„A pak co?“ řekl Pán Fanoušků. „Co bude, až ty děti vyrostou?“

Lord Pilot zmlknul.

Pán Fanoušků dokončil svou otázku. „Skutečně vymažeš celou jejich rasu, protože jejich existence je příliš hrozná na to, aby jí bylo dovoleno pokračovat? Četl jsem jejich příběhy a nechápal je, ale–“ Pán Fanoušků polknul. „Nejsou... *zlí*. Rozumíte tomu? *Nejsou*. Potrestáte i mě, když je nebudu chtít potrestat?“

„Mohli bychom...“ řekl Lord Pilot. „Umm. Mohli bychom upravit jejich geny tak, aby rodili jen jednoho potomka.“

„Ne,“ řekla Xenopsycholožka. „Kdyby nemohli žrát děti, hnusili by se sami sobě. Byli by ve svých vlastních očích zrůdami. To už by bylo milosrdnější je pozabít.“

„Stačí,“ řekl Akon. Nepromluvil silně ani nahlas, ale všichni v místnosti na něj pohlédli. „Stačí. Nebudeme na jejich loď střílet.“

„Proč ne?“ zeptal se Lord Pilot. „Vždyť–“

„Nemají nahozené štíty,“ řekl Akon.

„Protože ví, že by v tom pro ně nebyl rozdíl!“ rozkřikl se Pilot.

„*Nevypálili na nás!*“ zakřičel Akon. Pak přestal a ztlumil hlas. „Nevypálili na nás. Ani když zjistili, že nežereme děti. Nebudu po nich střílet. Odmítám to udělat.“

„Připadá vám, že jsou *nevinní*?“ dožadovala se Lady Sensorů. „Co kdyby šlo o požívání lidských dětí?“

Akon zíral na obrazovku s počítačově vykresleným zobrazením zbytků novy. Připadal si náhle vyčerpaný. „Až do dneška jsem nikdy skutečně nerozuměl Věžňovu dilematu. Budete spolupracovat, pokud *opravdu* chcete nejlepší možný výsledek? I když se spolupráce vůbec nezdá *fér*? I když se zdá být *správné* zradit, přestože ten druhý to neudělá? To je škála výsledků *skutečného* Věžňova dilematu. Ale celý zbytek té logiky – všechno o tom, co se stane, když budete oba smýšlet stejně a oba zradíte – je stejná. Chceme žít ve vesmíru spolupráce nebo zrady?“

„Ale–“ řekl Lord Pilot.

„*Vědí*,“ řekl Akon, „že nás nedokážou vyhladit. A dokážou si představit, co bychom jim mohli udělat. Jejich volbou *nebude* začít na nás střílet a pokusit se o invazi! Jejich volbou je sejmout nás, zmizet z tohoto systému a doufat, že se nepřipojí žádné další lodi. Na vlásku visí celý jejich druh, oproti této jediné lodi. A *přesto stále nevypálili*.“

„Nebudou na nás střílet,“ řekla Xenopsycholožka, „dokud se nerozhodnou, že jsme uhnuli od normy. Bylo by proti jejich smyslu pro... čest by se tomu dalo říkat, ale je to mnohem silnější než lidská verze–“

„Ne,“ řekl Akon. „Ne zas o *tolik* silnější.“ V tichosti se rozhlédl kolem. „Společnost Požíračů už žije v míru celá staletí. Lidská společnost také. Chcete mít na svědomí úvodní výstřel, který do vesmíru zase vrátí válku? Poslat nás do temnoty před úsvitem, kde to známe jen z dějepisných knih, protože na záznamy se nevydržíme dívat? Skutečně byste to tlačítko s tímto vědomím stiskl?“

Lord Pilot se zhluboka nadechl. „Stisknu. Nezůstanete velitelem *Nemožné*, drahý pane, pokud vám širší sněm odhlasuje nedůvěru. A to *udělají*, drahý pane, pro záchranu dětí.“

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

„Co přesně,“ zeptal se Pán Fanoušků, „se s těmi dětmi chystáte udělat?“

„Budeme, umm, muset něco vymyslet,“ řekl Lodní Inženýr, který se ozval poprvé za celou dobu. „Trochu jsem, um, trochu jsem studoval Požíračskou vědu ohledně fungování jejich mozků. Je to opravdu fascinující, mísí se v nich elektrické i mechanické interakce, ne nepodobné způsobu, jakým nás vlastní mozek pumpuje ionty, ale-“

„Přejděte k věci,“ řekl Akon. „Okamžitě.“

„Ty děti nezemrou hned,“ řekl Inženýr. „Jejich mozek je takový nuget tvrdého krystalu, který je vůči, um, trávícím procesům, velice odolný, mnohem odolnější než zbytek těla. Takže mozek toho dítěte pravděpodobně zažívá značnou bolest, protože celé jeho tělo jako by bylo amputováno, zažívá smyslovou deprivaci, a jeho okruhy postupně degradují, a celý ten proces skončí zhruba měsíc poté, co-“

Lady Sensorů začala zvracet. O několik vteřin později se k ní přidala Xenopsycholožka a Pán Fanoušků.

„Pokud tomuto lidská společnost dovolí pokračovat,“ řekl Lord Pilot velmi jemným hlasem, „rezignuji na své místo v této společnosti, rozhodně nebudu sám, a navštívíme síť linek Požíračů s pořádnou armádou. Budete mě muset zabít, abyste mi v tom zabránili.“

„Mě taky,“ řekla Lady Sensorů v slzách.

Akon vstal ze svého místa a naklonil se vpřed; dominantní pohyb, který se naučil v hodinách, když kdysi dávno začal studovat Jednatelství. Ale většina na povýšení pomýšlejících členů společnosti by si netroufalo na přímý odpor Jednateli. Už sto let se nikdo jeho autoritě skutečně nepostavil, až doteď... „Nedovolím vám střílet na tu cizí loď. Lidstvo nebude těmi, kdo první zradí Věžňovo dilema.“

Lord Pilot se postavil, a Akon si s náhlým trhnutím uvědomil, že Pilot je o čtyři palce vyšší; nikdy předtím ho to nenapadlo. Pilot se nepředklonil, nejspíš ten trik neznal nebo mu to bylo jedno. Pilotovy oči byly zúžené, okolní obličejové svaly stažené a zaťaté.

„Klidte se mi z cesty,“ řekl Lord Pilot.

Akon otevřel ústa, ale nevyšla žádná slova.

„Je na čase,“ řekl Lord Pilot, „abychom tuhle pohromu ukončili.“ Archaickou Angličtinou pronesená slova byla vyřčena Thomasem Clarksonem v roce 1785, na počátku konce otrokářství. „Upírám svou vůli proti této pohromě; zlomím ji, nebo zlomí ona mne.“ Ira Howard v roce 2014. „Nebudu sdílet vesmír s tímto stínem,“ za sebe řekl Lord Pilot, ve své zlobě rozžhavenější než zbytky novy. „Přidejte se, jestli chcete, nebo ustupte stranou, pokud vám chybí rozhodnost; ale rozhodně ze sebe nedělejte překážku, nebo *spálím vás i všechny, kdo se k vám přidají*-“

„ZADRŽTE.“

Všechny hlavy v místnosti sebou trhly ke zdroji hlasu. Akon byl Jednatelům přes sto let, a Lordem Jednatelům dvacet. Studoval všechny klasické texty a shlédl záznamy slavných krizových situací; téměř všechny nahromaděné znalosti celého pole Jednatelství mu byly k dispozici; a nikdy by se mu ani nesnilo o tom, že by bylo možné vyřknout slovo s tak neuvěřitelnou silou.

Lodní Zpovědník ztlumil hlas. „Drahý Lorde Pilote, nedovolím vám vyhlásit žádnou křížáckou výpravu, dokud jasně nevyjádříte, za co přesně chcete bojovat. Nestačí říci, že věci tak, jak jsou, se

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

vám nelíbí. Musíte stanovit, v co je přeměníte a jak. Musíte to promyslet až do konce. Vyhladíte Požírače zcela? Necháte jejich zbytky pod lidskou nadvládou navždy, v námi vnuceném zoufalství? Ještě jste se ani nepostavil všem obtížným rozhodnutím, jen si blahopřejete k požadavku něco udělat. Soudím, že tím překračujete přičetnost, můj pane.“

Lord Pilot ztuhle stál. „Co-“ jeho hlas se zlomil. „Co bychom měli dělat podle vás?“

„Posadit se,“ řekl Lodní Zpovědník, „a přemýšlet dál. Můj Lorde Pilote, má Lady Sensorů, jste příliš ukvapení. Je příliš časně na to, aby se lidstvo kvůli tomuto tématu rozštěpilo, *když o něm ještě nevíme ani dvacet čtyři hodin*. Některá pravidla se nemění, ať už jsou v sázce peníze nebo osudy inteligentních druhů. V této fázi bychom měli pouze diskutovat nad všemi aspekty tématu, neměli bychom ještě ani vytahovat žádná řešení, aby nás nezačala rozdělovat na různé tábory. Vždyť to víte, pánové a dámy, a nic se na tom nemění.

„A co pak?“ zeptal se náhle Pán Fanoušků. „Pak už bude v pořádku lidstvo rozštěpit? Proti tomu byste nic nenamítal?“

Kápí Zpovědníka rozostřené rysy se obrátily na Pána Fanoušků a promluvíly; a přítomní si pomysleli, že v tom hlase slyší zlověstný úsměv. „Ach,“ řekl Zpovědník, „to už by bylo zasahování do politiky. Mám svěřeno hlídat přičetnost, ne morálku. Pokud chcete jednotu, nerozdělujte se. Pokud chcete mír, nezačínajte války. Pokud chcete zabránit genocidě, nevybíjejte mimozemské druhy. Ale pokud toto vše nejsou vaše *nejvyšší* hodnoty, pak se může stát, že padnou za oběť. Čeho jste ochotní se *vzdát* vám může být *odňato* - a to je *varování!* Ale pokud to považujete za přijatelné, budiž. Řád Tichých Zpovědníků existuje v naději, že dokud je lidstvo přičetné, bude schopno se rozhodovat v souladu se svými skutečnými touhami. A proto je náš Řád věnován *pouze* k tomuto účelu, a přísahali jsme nezasahovat do politiky. Takže debatou strávíte víc času, dámy a pánové, a teprve potom začneme vytahovat řešení. A pak... se rozhodnete.“

„Omluvte mě,“ řekla Lady Sensorů. Lord Pilot začal mluvit, a Lady zvýšila hlas. „Omluvte mě, pánové. Cizí loď nám právě poslala novou zprávu. Dva megabajty textu.“

„Přeložit a zveřejnit,“ nařídil Akon.

Všichni při čekání na soubor pohlédli dolů a stranou.

Začínal:

NEJZAZŠÍ PROPAST OSPRAVEDLNĚNÍ

CHVALOZPĚV LOGIKY

ČISTÍ JAKO KAMENY A OBĚŤ

PRO ODPOR MLADÝCH KLOUZAJÍCÍCH DO HRDLA-

Akon odhlédl a obličej se mu zkřivil. Nezkoušel toho z cizího korpusu moc přečíst, a nezískal tedy grif pro čtení „překlady“ toho zatraceného programu.

„Prosím, mohl by mi - nám - někdo shrnout, co píšou?“ řekl Akon.

Dlouhé ticho se stále protahovalo.

Pak Xenopsycholožka vydala tlumený zvuk, který mohl znamenat nevěřičnost nebo jen smutný smích.

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

„Pro všechny hvězdy,“ řekla Xenopsycholožka, „snaží se nám vysvětlit, že bychom měli jíst své děti.“

„Za použití,“ řekl Lord Programátor, „argumentů, které považují za apel na univerzální principy, namísto apelu na pouhé instinkty, které by se mohly hvězdu od hvězdy měnit.“

„Jak přesně znějí?“ zeptal se Lodní Zpovědník.

Akon se na Zpovědníka úkosem podíval a rychle zase odhlédl, aby ho při tom Zpovědních nezachytil. Ne, Zpovědník se nesnažil obezřetně zachovávat otevřenou mysl v *takové* věci. Byla to jen zvědavost na konkrétní chyby v myšlení, které cizinci mohli vykazovat.

„Musím něco najít,“ řekl Lord Programátor. Byl chvíli potichu. „Ah, tady je příklad. Ukazují, že tím, že mají mnoho potomků a pak je proberou, aplikují na své děti větší evoluční tlak než my. Takže kdybychom začali rodit stovky dětí, a většinu jich zkonzumovali – zdůrazňuji, že to je jejich návrh, ne můj – evoluce by pro nás mohla probíhat rychleji, a mohli bychom ve vesmíru přežít déle. Evoluce a přežití jsou univerzální, takže tento argument by měl přesvědčit každého.“ Smutně se uchechtl. „Cítí se někdo přesvědčen?“

„Jen ze zvědavosti,“ řekl Lord Pilot, „zkoušeli oni sami někdy plodit ještě víc dětí – tisíce místo stovek – aby svou evoluci ještě víc urychlili?“

„Na své současné úrovni bioinženýrství by toho měli být schopni,“ řekla Xenopsycholožka, „a nic takového neudělali. Přesto nemyslím, že bychom to měli navrhopvat.“

„Souhlas,“ řekl Akon.

„Ale lidstvo používá výběr gamet,“ řekla Lady Sensorů. „Nevyvíjíme se o nic pomaleji. Pokud vůbec něco, výběr mezi miliony spermií a stovkami vajíček na výběr tlačí *mnohem* silněji.“

Xenopsycholožka nakrčila obočí. „Nejsem si jistá, jestli jsme jim tuto informaci předali v tolika slovech... nebo se možná nedostali tak daleko v tom, co jsme jim poslali...“

„Um, nebylo by pro ně jednoduché to pochopit,“ řekl Lodní Inženýr. „Nemají oddělenou DNA a proteiny, jen krystalové vzory, které se dělí. Oba rodiče se prováží a zůstanou tak po celé, hm, dny, a zapouzdřují části přechlazené tekutiny z vlastních těl, aby děti vytvořili. To celé, hm, dítě, je sestrojeno oběma rodiči. Ani *nemají* oddělené gamety, které by mohli vybírat.“

„Ale,“ řekla Lady Sensorů, „nemohli bychom je třeba přesvědčit, aby si vytvořili nějakou obdobu výběru gamet a zkusili to s ní–“

„Má paní,“ řekla Xenopsycholožka. Její hlas teď zněl trochu podrážděně. „Ve skutečnosti to *nedělají* kvůli evoluci. Požírali své děti miliony let předtím, než vůbec zjistili, co evoluce *je*.“

„Ha, tohle je zajímavé,“ řekl Lord Programátor. „Je tu ještě další část, ve které jako argument používají lidské historické autority.“

Akon pozvednul obočí. „A koho citují?“

„Vydržte,“ řekl Lord Programátor. „Tohle přešlo překladem dvakrát, z angličtiny do jazyka Požíračů a zase do angličtiny, takže potřebuji napsat program, který dohledá původní text...“ Několik okamžiků byl potichu. „Chápu. Argument začíná vypíchnutím, že požírat děti je důkaz obětavosti a loajality ke kmeni, a pak citují lidské autority na téma obětavost a loajalita. Prastaré environmentalistické argumenty ohledně omezování populace, plus... a sakra. Asi nepochopili, že

Adolf Hitler byl záporák.“

„Jak by mohli,“ řekla Xenopsycholožka. „Lidé Hitlera postavili do čela státu, takže jsme ho v té době museli považovat za význačného státníka. A Požírače by nenapadlo, že by Adolf Hitler mohl být považován za špatného *jen* proto, že z celých segmentů obyvatelstva udělal stínítka na lampy – dnes proti tomu mají *zvyk*, ale obecně to nevidí jako *zlé*. Kdyby si Hitler myslel, že gayové jsou prohrěšek proti normě a snažil se je vyhladit, Požíračům by se to jevilo jako pochopitelný omyl–“

Xenopsycholožka se rozhlédla kolem stolu. „Dobře, přestanu. Ale když se Požírači dívají na svou historii, nevidí tam očividné zloduchy, kteří se chopili moci – určitě ne od počátku vědy. Každý politik, který by se dostal do bodu, kdy bude označen za „špatného“ by byl zabit a sežrán. Zdá se, že Požírači nemají lidské problémy s koordinací. Nebo jsou jen racionálnějšími voliči. Vyberte si.“

Akon nechával svou hlavu odpočívat v dlaních. „Víte,“ řekl, „říkal jsem si, že bych nějakou takovou zprávu Požíračům poslal. Byla to hloupost, ale pořád jsem to převracel v hlavě a zkoušel vymyslet, jak bych je dokázal přesvědčit, že požívání dětí... *není dobrá věc*.“

Xenopsycholožka se zaškaredila. „Cizinci zdá se podléhají racionalizaci ještě víc než my – což je možná důvod, proč jejich společnost není tak rigidní, aby se skutečně rozpadla – ale nemyslím, že by je bylo možné obrátit naruby dost na to, aby začali věřit, že požívání dětí není požíračská věc.“

„A ve stejném duchu,“ řekl Akon, „je nepravděpodobné, že by nás přesvědčili, že požívání dětí je dobrá věc.“ Povzdechl si. „Co kdybychom tu zprávu prostě označili jako spam?“

„Nejméně *jeden* z nás by si ji měl přečíst,“ řekl Lodní Zpovědník. „Sestavili své argumenty upřímně a v dobré víře. I lidstvo má epistemické standardy cti, kterým chceme dostat.“

„Ano,“ řekl Pán Fanoušků. „Sice úplně nerozumím standardům požíračské literatury, můj pane, ale dokážu rozeznat, že tento text odpovídá jejich stylu... no, ne úplně poezie, ale... snažili se o estetičnost stejně jako o přesvědčování.“ Oči Pána Fanoušků se míhaly sem a tam. „Myslím, že některé části dokonce mají konstantní počet světelných pulzů na argumentativní jednotku, jako lidská prozódie, možná doufali, že z toho náš překladač udělá lidskou báseň. A pokud až jsem schopen tuto věc posoudit... byla to *spousta* práce. Nedivil bych se, kdyby to pro někoho na té lodi znamenalo celonoční šichtu.“

„Požírači nespí,“ řekl Inženýr *sotto voce*.

„Každopádně,“ řekl Pán. „Pokud na jejich loď nevystřelíme – chci říct, pokud se tato zpráva někdy dostane zpět do civilizace Požíračů – mám podezření, že to budou považovat za jedno z vrcholných děl své literatury, jako my *Hamleta*, nebo *Fate/Stay night*–“

Lady Sensorů si odkašlala. Byla bledá a chvěla se.

S náhlou předtuchou, černou jako tušení zkázy v hodinách Neomezeného Pesimismu, Akon uhodl, co se chystá říci.

Lady Sensorů rozechvělým hlasem řekla, „Můj pane, do systému právě skočila třetí loď. Nepatří Požíračům ani lidem.“

3. Superšťastní lidičkové

...Lady Sensorů rozechvělým hlasem řekla, „Můj pane, do systému právě skočila třetí loď. Nepatří Požíračům ani lidem.“

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

Hologram ukazoval trojúhelník vymezený třemi svítícími body, lidskou loď, loď Požíračů a nové příchozí. Pak se hologram přiblížil blíž a ukázal -

- tu nejgrotesknější vesmírnou loď, jakou kdy Akon viděl, hroudu ověšenou chapadly se silným, chlupy porostlým akné. Chapadla kolem loď zvolna povívala jako v mírném větru; akné na chapadlech pulzovalo, jako by se chystalo puknout. Byl to fraktál ošklivosti, nechutný na každé úrovni sebedobnosti.

„Mají nahozené štíty?“ řekl Akon.

„Můj lorde,“ řekla Lady Sensorů, „nemají *žádné* štíty. Radiace z popela novy je, zdá se vůbec netrápí. Ať už je jejich loď z jakéhokoliv materiálu, prostě jí to nevadí.“

Kolem stolu se rozhostilo ticho.

„Dobrá,“ řekl Lord Programátor, „*tohle* je působivé.“

Lady Sensorů sebou trhla, jako by jí někdo dal pohlavek. „Právě - právě jsme od nich obdrželi zprávu v běžném lidském standardu, obsah je označen jako Moderní Anglický text, následovaný hologramem-“

„Cože?“ řekl Akon. „Nic jsme jim *neposílali*, jak by mohli-“

„Um,“ řekl Lodní Inženýr. „Co když tihle cizinci *doopravdy* mají, um, ,andělské síly“?“

„Ne,“ řekl Lodní Zpovědník. Jeho kápě se lehce naklonila, jako by šlo o ironii. „To se jen historie opakuje.“

„Historie se opakuje?“ řekl Pán Fanoušků. „Chcete tím říct, že ta loď je z nějaké alternativní Everettovy větve Země, nebo že si nějak *nezávisle* vyvinuli komunikační protokoly *naprosto* stejně jako my-“

„Ne, ty troubo,“ řekl Lord Programátor, „chce tím říct, že Požírači právě novým příchozím poslali velký balík dat, stejně jako ho předtím poslali *nám*. Jenže tentokrát jejich balík dat zahrnoval i všechna data, která jsme Požíračům poslali *my*, a cizinci na tom pustili automatický překlad, stejně jako jsme to udělali *my*.“

„Prozradil jste to,“ řekl Zpovědník. V jeho hlase zazníval úsměv. „Měl jste je nechat na to přijít. Dneska se člověk jen zřídka potká s něčím tak *očividně* nadpřirozeným.“

Akon potřásl hlavou, „Zpovědníku, nemáme čas na - nevadí. Senzory, ukažte nám tu zprávu.“

Lady Sensorů pohnula prstem a -

HURÁ!

HROZNĚ RÁDI SE S VÁMI SETKÁVÁME!

TOTO JE LOĎ „HRAJ HRY PRO SPOUSTU ZÁBAVY“

(PROVOZOVANÁ FINANČNÍMI SPOLEČNOSTMI NABITÝCH ČÁSTIC)

MILUJEME VÁS A CHCEME, ABYSTE BYLI SUPER ŠŤASTNÍ.

Akonova hlava pomalu, rozvázně dopadla na stůl s tupým zaduněním. „Proč jenom nejsme ve vesmíru sami?“

„Ne, počkejte,“ řekla Xenopsycholožka, „*tohle* dává smysl.“

Pán Fanoušků přikyvoval. „Vypadá to celkem prostě.“

„Vysvětlete mi to, prosím,“ ozvalo se zahuhlání z místa, kde se o stůl opírala Akonova hlava.

Xenopsycholožka pokrčila rameny. „Z evolučního hlediska je reprodukce pravděpodobně nejpřesnější tip na aktivitu, kterou by vyvinutá inteligence považovala za příjemnou. Když se na to podíváte z této perspektivy, pánové a dámo, jejich zpráva dává perfektní smysl – je to univerzální přátelský pozdrav, jako rytina v sondě Pioneer.“

Akon hlavu nezvedl. „Zajímalo by mě, co dělají *tihle* cizinci,“ řekl skrz ruce, kterými si chránil hlavu, „zneužívají koťátka?“

„Můj lorde...“ řekl Lodní Zpovědník. Tón byl měkký, ale význam byl jasný.

Akon si povzdechl a narovnal se. „Říkala jste, že jejich zpráva obsahuje i hologram? Pusťte nám ho.“

Hlavní obrazovka se rozsvítila.

Na okamžik bylo ticho, a pak se ozval zvláštní zvuk, jak se kolem stolu všichni včetně Zpovědníka naráz v šoku nadechli.

Na chvíli pak nikdo nemluvil. Jenom se... dívali.

„Wow,“ řekla Lady Senzorů nakonec. „To je vlastně... docela... vzrušující.“

Akon odtrhl oči od zmítajících se lidských postav, ženské a mužské, a zmítajících se cizích chapadel. „Ale...“ řekl Akon. „Ale proč je těhotná?“

„Lepší otázka,“ řekl Lord Programátor, „by byla, proč oba odřikávají malou násobilku?“ Rozhlédl se kolem. „Co je, copak nikdo nedovedete odezírat ze rtů?“

„Um...“ řekl Xenopsycholožka. „Dobře, musím připustit, že si ani nedokážu představit proč-“

A pak se celou místností rozlehlo společné „Fuuuuj...“

„Ach já,“ řekla Xenopsycholožka. „Ach já, myslím, že tuhle část *vůbec* nepochopili.“

Akon gestem naznačil stříh a hologram se vypnul.

„Někdo by se měl podívat na zbytek,“ řekl Lodní Zpovědník. „Mohl by obsahovat důležité informace.“

Akon mávl rukou. „Nemyslím, že bychom měli nedostatek dobrovolníků na sledování nechutného mimozemského porna. Postněte to na lodní 4chan, a za pár hodin koukněte, jestli se nějaké příspěvky dostaly aspoň na +5 Vhled.“

„Tihle cizinci,“ řekl Pán Fanoušků zvolna, „dali tohle porno dohromady během... no, bylo to maximálně pár sekund. My bychom něco takového nedokázali, nebo ano?“

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

Lord Programátor se zamračil. „Ne. Um, nemyslím si. Z korpusu cizí pornografie automaticky vygenerovat hologram, který by pro ty cizince vypadal zajímavě? Um. Není to úplně problém, který už by někdo zkoušel řešit, a ani *jim* se to napoprvé tak docela nepodařilo, ale... ne.“

„Jak velkou andělskou moc něco takového předpokládá?“

Lord Programátor si vyměnil pohled s Pánem. „Velkou,“ řekl nakonec Lord Programátor. „Možná dokonce epickou.“

„Nebo mají mnohem rychlejší myšlení,“ řekl Zpovědník jemně. „Žádný zákon ve vesmíru nepřikazuje, že neurony musí fungovat na 100 hertzech.“

„Mí pánové,“ řekla Lady Sensorů, „dostáváme další zprávu; tentokrát hologram se zvukem. Je to označeno jako komunikace v reálném čase.“

Akon polkl a jeho prsty automaticky srovnaly kápi jeho formálního svetru. Byli by cizinci schopní poznat, kdyby byl oblečen nedbale? Najednou si velmi silně uvědomil, že už tři hodiny nekontroloval svou rtěnku. Ale nebylo možné nechat návštěvníky čekat... „Dobře. Otevřete k nim kanál, přenášejte jenom mne.“

Hologram, který se objevil, jeho nejistotu nijak neuklidnil. Muž, který se objevil, byl oděn dokonale, naprosto dokonale, v neformálním business casual mnohem výhrůžnějším, než by to zvládl formální oděv: drtivá nadřazenost bez viditelné snahy. S obličejem se to mělo stejně, ohromující půvab bez možnosti svést to na makeup; módní vesta s výstřihem odhalovala prsní svalstvo, které působilo optimálně tvarované bez nadbytečné hmoty, kterou s sebou nese posilování -

„*Superstimul!*“ vykřikl Lodní Zpovědník ostré varování.

Akon zamrkal a setřásl ze sebe tu mlhu. Samozřejmě že cizinci takhle nemohli *doopravdy* vypadat. Byl to hologram, příliš zoptimalizovaný hologram. Byla to lekce, kterou se každý (každý člověk?) naučil ještě před pubertou: nenechat fikci umenšit realitu. Jak říkalo přísloví, *Je už tak dost špatné porovnávat se s Isaacem Newtonem, natož porovnávat se s Kimballem Kinnisonem.*

„Zdravíme jménem lidstva,“ řekl Akon. „Jsem Lord Anamaferus Akon, Jednatel Velké Vědecké Lodi *Nemožná Možná Země*. Při - “ *cházíme v míru* se ale nezdálo úplně vhodné ve chvíli, kdy diskutovali válku pro Požíračům, a mnohé další zdvořilosti jako *rád vás potkávám* náhle působily jako plané sliby a lži, „této příležitosti bych rád zmínil, že jsme úplně nerozuměli vaší předchozí zprávě.“

„Omlouváme se,“ řekla dokonalá postava na obrazovce. „Můžete mi říkat Velký Jebák Edward; náš druh můžete...“ Postava zamyšleně naklonila hlavu. „Tento překladový program není úplně ustálený; i kdybych vyslovil správné označení našeho druhu, kdo ví, co by z něj vypadlo. Byl bych nerad, kdyby náš druh jednou provždy nesl nějaké nelichotivé přízvisko kvůli nějaké chybě v překladu.“

Akon přikývl. „Tomu rozumím, Velký Jebáku Edwarde.“

„Váš skutečný jazyk pro nás představuje nepředstavitelný formát,“ řekl dokonalý hologram. „Ale určitě se omlouváme za každé *nepřeložitelné 1*, s kterým jste se mohli potkat v naší úvodní zprávě; byla vytvořena automaticky ještě předtím, než kdokoliv z nás mohl posoudit vaši sexualitu. Říkám, že se omlouváme; ale kdo by si kdy pomyslel, že se vyvine druh, pro který bude rozmnožování *bolestivým zážitkem*? Pro nás je porod největší rozkoší, jakou známe, a chceme ji prodlužovat jak jen je to možné, ne uspišit.“

„Ah,“ řekla Lady Sensorů tónem náhlého osvícení, „*tak proto* ta chapadla zasouvala dítě zpátky do-“

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

Mimo záběr se Akon gestem ruky pokusil Senzory umlčet. Pak se naklonil vpřed. „Obraz, který nám aktuálně posíláte, samozřejmě není skutečný. Jak doopravdy vypadáte? – pokud vás takový dotaz neuráží.“

Dokonale falešný muž nakrčil obočí v překvapení. „Nerozumím. Nebyli byste schopní chápat žádné komunikační náznaky.“

„Přesto bych to rád viděl,“ řekl Akon. „Nejsem si jistý, jak to vysvětlit, možná jen – záleží nám na pravdě.“

Příliš krásný muž zmizel, a na jeho místě –

Bláznivě jasné barvy, šílené odstíny, které na okamžik odrovnaly zrak. Pak jeho mysl začala vnímat tvary, ale žádný smysl. V naprostém tichu se kolem podpůrných tyčí zmítaly velké hroudy. Tekuté výběžky se plynule vysouvaly a penetrovaly –

Zmítání, kroucení, třas, pulzování –

A pak se nepravý muž objevil znovu.

Akon bojoval, aby na jeho obličeji nebyla vidět úzkost, ale na jeho čele se objevily kapičky potu. Na těch hroudách bylo něco *otřesného*, i na pozadí za nimi. Bylo to jako dívat se na optickou iluzi vytvořenou sadisty.

A to byli sami cizinci, nebo to alespoň tvrdili –

„Mám otázku,“ řekl nepravý muž. „Omlouvám se, pokud způsobím nějaké nepohodlí, ale potřebuji ověřit, zda to, co naši vědci říkají, je pravda. Opravdu si váš druh vyvinul oddělené mechanismy pro zpracování informací? Pomocí deoxyribonukleové kyseliny a přenosem elektrochemických signálů po synapsích?“

Akon zamrkal. Koutkem oka viděl, jak si postavy kolem stolu vyměňují opatrné pohledy. Akon si nebyl jistý, kam otázka směřuje, ale když už cizinci chápali dost na to, aby se dokázali zeptat, pravděpodobně nebylo bezpečné lhát...

„Nerozumím účelu otázky,“ řekl Akon. „Naše geny jsou vytvořené z deoxyribonukleové kyseliny. Naše mozky jsou z neuronů, které chemickými a elektrickými vzruchy přenášejí impulsy-“

Nepravý muž si chytil hlavu do dlaní a začal plakat jako dítě.

Akon mimo záběr rukou signalizoval *Pomoc!* Ale Xenopsycholožka jen bezmocně krčila rameny.

Tohle se nějak nedařilo.

Nepravý muž náhle zvedl hlavu z dlaní. Na jeho tvářích byly vidět stopy slz, ale jinak už plakat přestal. „Čekali jsme tak dlouho,“ řekl hlas naprosto zdrcený tragédií. „Čekali jsme tak dlouho a doletěli tak daleko, jen abychom zjistili, že nikde mezi hvězdami není ani stopa po lásce.“

„Po lásce?“ opakoval Akon. „Starat se o někoho? Chtít ji chránit a trávit s ní čas? Pokud se to přeložilo správně, pak i pro nás je ‚láska‘ velmi důležitá věc.“

„Ale!“ vykřikla postava v agónii tak hlasitě, že Akon poskočil. „Ale když spolu souložíte, tak *ne-přeložitelné 2!* Napodobenina, jen napodobenina, jsou to jen napodobeniny slov-“

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

„Co znamená ‚nepřeložitelné 2‘?“ zeptal se Akon; a pak, když se postava znovu zhroutila v neutěšitelném pláči, si přál, aby se byl nezeptal.

„Ptal se, jestli naše neurony a DNA jsou oddělené,“ řekl Lodní Inženýr. „Takže možná to u nich je jeden systém. Um... vlastně při pohledu zpět to vypadá jako očividná evoluční cesta. Když už budete mít možnost ukládat informace v genech, proč tvořit zcela jiný systém pro mozek? Takže-“

„Takže při souloži sdílí myšlenky,“ dokončil Pán Fanoušků. „Tak tohle je *hodně* starý sen. A samozřejmě jejich emoce by se utvářely kolem toho, celé oblasti emocí, které my nemáme... Huh. Možná opravdu nemáme analogii pro jejich koncept lásky.“

„Pravděpodobně,“ řekla Xenopsycholožka potichu, „je sex jejich jediný způsob komunikace od samých počátků. Ještě před zrodem inteligence. Opravdu to *dává* smysl, z evolučního hlediska. Pokud tak jako tak potřebujete přesouvat soubory informací-“

„Tak moment,“ řekla Lady Senzorů, „takže jak teď mluví s *námi*?“

„Samozřejmě,“ řekl Lord Programátor tónem náhlého osvětlení. „Lidstvo vždycky použilo nové komunikační technologie pro pornografii. [Internet máme na porno](#) – ale u nich to muselo být *naopak*.“

Akon zamrkal. Jeho mysl si náhle představila hroudy a chapadla, která je spojovala k sobě –

Někde na té lodi je hrouda, která zrovna souloží s něčím, co reprezentuje mě. Možná celá orgie širšího velení.

Právě jsem byl kyberznásilněn. Ne, vlastně jsem kyberznásilňován ještě i právě teď.

A tak cizinci, kteří už se přesunuli přes kdo ví jak velkou vzdálenost, hledali už kdo ví jak dlouho, toužili po rozhovoru/souloži s další myslí – teď náhle zjistili –

Nepřavý muž se najednou s trhnutím posadil a zaječel hlasitostí, která přesytila reproduktory v Jednačce. Všichni nadskočili; Pán Fanoušků vydal drobný výkřik.

Co jsem to udělal co jsem to udělal co jsem –

A pak hologram zmizel.

Akon zalapal po dechu a zhroutil se ve své židli. Adrenalin mu stále ještě koloval v žilách, ale cítil se naprosto vyčerpán. Toužil opustit svůj tvar a rozpustit se do loužičky, do hroudy podobné těm *nesprávným tvarům*, které zahlédl na obrazovce – ne, takhle právě *ne*.

„Můj pane,“ řekl měkce Lodní Zpovědník. Stál teď vedle něj a ruku měl položenou na Akonově rameni. „Můj pane, jste v pořádku?“

„Ani ne,“ řekl Akon. Musel ale uznat, že hlas se mu třásl jen téměř neznatelně. „Mluvit s mimozemšťany je příliš náročné. Nepřemýšlí jako vy, není vidět, když něco nevychází.“

„Říkám si,“ řekl Pán Fanoušků s nucenou lehkostí, „jestli tomu neříkat ‚xenounava‘ a nezakázat s cizinci promluvy delší než pět minut.“

Akon jen přikývl.

„Znovu dostáváme signál,“ řekla váhavě Lady Senzorů. „Hologram se zvukem, opět komunikace.“

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

„Akone, nemusíte-“ řekl Pán Fanoušků.

Akon se trhnutím narovnal a urovnil si oděv. „Ano, musím,“ řekl. „Jsou to cizinci, nemůžeme vědět, co by mohla způsobit prodleva... Propojte to.“

První věc, kterou hologram ukazoval, byla zpráva elegantně vyvedená v Moderní Angličtině:

Třetí Lady Kiritsugu

dočasná spolupředsedkyně Hráče

Jazykový překladač verze 3

Kulturní překladač verze 2

Obrazovka byla vidět právě tak dlouho, aby ji šlo celou přečíst, a pak se rozplynula a -

Odhálila bledou bílou lady.

Překladač zobrazoval Třetí Lady Kiritsugu celou v bílé a černé a šedé; ne bezbarvost obrazu v šedé škále, ale barevný obraz světa s minimem barev. Kůže byla toho nejbělejšího odstínu lidské kůže, který se dal ještě označit za atraktivní; ne sněhobílá, ale velmi bledá. Bílé vlasy; blůza a náramky a dlouhé šaty, vše v souhře odstínů šedé. Ženu šlo označit za pěknou, ale nestimulovala smysl pro krásu tak, jako nepravý muž v předchozím spojení.

Její obličej vypovídal o naladění, které by lidé označili jako „vyrovnané“.

„Já a mé sestry jsme teď převzaly vedení této lodi,“ řekla bledá Lady.

Akon zamrkal. Vzpoura na jejich lodi?

A pak se hned vrátil zpět k jejich cizí neuchopitelnosti, rozhodnutím na ostří nože a nepředvídatelným reakcím a smrtícímu strachu ze selhání.

„Omlouvám se, pokud by má slova byla pobuřující,“ řekl Akon opatrně, „ale je tu něco, co bych si přál vědět.“

Třetí Lady udělala rukou odmítavé gesto. „*Nemůžete* mě pobouřit.“ Její obličej působil, jako by ji ten návrh téměř urazil.

„Co se právě odehrálo na vaší lodi?“

Třetí Lady odpověděla, „Posádka je indisponována emoční úzkostí. Přesáhli omezení svých závazků, a jsou na cestě do lodního Uspokojovacího Střediska pro odměnu. Za takové situace já a mé dvě sestry, *kiritsugu* této lodi, přebíráme vedení.“

Za to můžu já? „Nechtěl jsem vám svými slovy způsobit psychickou újmu.“

„Nenesete zodpovědnost,“ řekla Třetí Lady. „Na vině jsou ti druzí.“

„Požírači?“ řekl Akon bezmyšlenkovitě.

„Požírači,“ opakovala Třetí Lady. „Pokud to je označení pro ten další cizí druh v tomto hvězdném systému, je tomu vskutku tak. Když naše posádka pochopila povahu existence Požíračů, byla

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

ochromena svou účastí na utrpení těch dětí.“

„Chápu,“ řekl Akon. Ucítil zvláštní bodnutí studu za lidství, které po objevení skutečnosti o Požíračích dokázalo dál fungovat – jen v slzách.

Pohled Třetí Lady se zaostřil. „Jaké jsou vaše záměry ohledně Požíračů?“

„Ještě jsme se nerozhodli,“ řekl Akon. „Probírali jsme to dokonce zrovna ve chvíli, kdy jste sem dorazili.“

„Jaká je vaše aktuální preferovaná alternativa?“ okamžitě vypálila zpět Třetí Lady.

Akon bezmocně pokrčil rameny a pozvedl dlaně. „Právě jsme započali diskuzi. Všechny dosud předložené návrhy se zdály nepřípustné.“

„Které byly nejméně nepřípustné? Jaký je váš současný nejlepší kandidát?“

Akon potřásl hlavou. „Ještě jsme nic takového neurčili.“

Pohled Třetí Lady byl ještě přísnější, s náznakem zmatení. „Odmítáte se podělit o tuto informaci. Proč? Domníváte se, že vás to bude stavět do nevhodného světla? Pak musím taková očekávání brát v úvahu. Vy teď zase musíte očekávat, že svá očekávání budu brát v úvahu, a naznačujete tím, že očekáváte, že podceníme důležitost tohoto očekávání i poté, co tuto linii argumentace vezmete v potaz.“

„Promiňte,“ řekl Lodní Zpovědník. Jeho tón byl mírný, ale nesl stopy urgency. „Do této konverzace bych se měl *okamžitě* vložit.“

Akonova ruka naznačila Lady Sensorů souhlas.

Oči Třetí Lady se okamžitě přesunuly na místo, kde vedle Akona stál Zpovědník.

„Lidské bytosti,“ řekl Lodní Zpovědník, „nemohou určit ‚aktuálního nejlepšího kandidáta‘ bez psychologických následků. Lidští racionalisté se učí prodiskutovat téma tak detailně, jak jen je to možné, ještě předtím, než navrhnou *jakékoliv* řešení. Pro lidi jsou řešení *trvalá* způsobem, který by šel vysvětlit jen za pomoci pojmů detailní kognitivní vědy. Nebyli bychom schopni volně prohledávat prostor možných řešení. Byli bychom beznadějně přitahováni k ‚aktuálnímu nejlepšímu‘ návrhu, jakmile bychom ho tak označili. Vedle toho každé doporučené řešení, které nese negativní morální rysy, vyvolá v člověku pocit studu – a ‚nejlepší kandidát‘ už funguje jako doporučení. Abychom ten stud necítili, musíme se jako lidé bránit vyslovit, která ze dvou špatných alternativ je lepší, než ta druhá.“

Au, pomyslel si Akon, nikdy jsem si neuvědomil, jak ostudně to zní, dokud jsem to neslyšel vysvětleno mimozemšťanům.

Mimozemšťanka očividně přemýšlela o podobných věcech. „Takže mi nemůžete říct, která z několika alternativ se aktuálně zdá nejlepší, aniž by se vaše mysl nerozpadla? To mi zní dost neuvěřitelně,“ řekla s pochybnostmi Třetí Lady, „u druhu schopného postavit vesmírnou loď.“

Ve Zpovědníkově hlase byl slyšet náznak úsměvu. „Snažíme se své sklony překonávat.“

Pohled Třetí Lady se soustředil ještě víc. „Jste skutečnou autoritou této lodi?“

„Nejsem,“ řekl Zpovědník ploše. „Jsem Zpovědník – lidský mistr racionalista; ve své přísaze si velení

zapovídáme.“

„Toto setkání rozhodne budoucnost všech tří druhů,“ řekla Třetí Lady. „Pokud je vaše způsobilost nadřazenější, měl byste převzít vládu.“

Akonova obočí se trochu naježila. Z nějakého důvodu o tom nikdy takto nepřemýšlel.

Zpovědník potřásl hlavou. „Důvody, proč nemohu vést, sahají ještě dál, než jen k mé profesi. Jsem příliš starý.“

Příliš starý?

Akon tu myšlenku dočasně odložil, a pohlédl opět na Třetí Lady. Řekla, že její posádka je mimo provoz, s výjimkou jí a jejích dvou sester, které se chopili vedení. A ptala se Zpovědníka, jestli je skutečným velitelem.

„Jste“ zeptal se Akon, „pro váš druh ekvivalentem Zpovědníka?“

„Téměř jistě ne,“ odpověděla Třetí Lady a -

„Téměř jistě ne,“ řekl i Zpovědník téměř ve stejnou chvíli.

Způsob, jakým to souznělo, byl až strašidelný.

„Jsem *kiritsugu*,“ řekla Třetí Lady. „V raných dnech našeho druhu byli i tací, kteří se zřekli štěstí, aby se dokázali naučit dokonale pomáhat druhým za použití *nepřeložitelné 3*, čímž potlačili své emoce a jednají jen podle svého abstraktního chápání cílů. Ti ale byli donuceni vrátit se k normálu kvůli masivní *nepřeložitelné 4*. Ale já jsem potomkem jejich myšlenkové linie a v nouzi uplatňuji stín jejich *nepřeložitelné 5*.“

„Jsem Zpovědník,“ řekl Lodní Zpovědník, „potomek těch v lidské minulosti, kdo si ponejvíce cenili pravdy, a kdo hledali systematické způsoby, jak pravdu nalézat. Ale Bayesův teorém se mezi různými místy nebude lišit; zákony ve své čistě matematické formě budou totožné, stejně jako každý dostatečně pokročilý druh objeví periodickou tabulku prvků.“

„A díky své univerzálnosti,“ řekla Lady Třetí, „nesou známky svého původu. Abyste rozuměl, Lorde Akone, smysl *kiritsugu* není stejný jako smysl Zpovědníka, přestože využíváme stejné zákony.“

„Ale *jsme* si docela podobní,“ doplnil Zpovědník, „abychom jeden druhého rozeznali jako *pokřivené* obrazy. Kacíři, dalo by se říct. Ona pro Zpovědníka představuje ztělesnění absolutního hříchu - výkon velení.“

„Stejně tak i vy jste z mého úhlu pohledu vadný,“ uzavřela Třetí Lady, „protože odmítáte pomáhat.“

Všichni ostatní kolem Jednacího stolu zírali na cizí hologram a na Zpovědníka ve stavu, který se blížil hrůze.

Třetí Lady svůj pohled přesunula zpět na Akona. Ačkoliv to byl jen pohled očí, něco v tom pohybu mělo takovou sílu, jako by překladač chtěl sdělit, že za tím je něco mnohem víc. Její hlas se dožadoval s neúprosnou kvalitou: „Jaké alternativy váš druh vygeneroval pro vyrovnání se s Požírači? Prostě je vyjmenujte.“

Vyhledit jejich druh, držet je ve vězení a dozorovat, aby nespáchali sebevraždu, ignorovat je a nechat děti trpět.

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

Akon váhal. Svrběla ho zvláštní varovná předtucha. *K čemu tuhle informaci potřebuje?*

„Pokud mi tuto informaci neposkytnete,“ řekla Třetí Lady, „budu brát v potaz skutečnost, že si nepřejete, abych to věděla.“

Proletělo mu myslí přísloví, Nejdůležitější část jakéhokoliv tajemství je fakt, že existuje tajemství.

„Dobře,“ řekl Akon, „Neshledali jsme přijatelnou alternativu nechat Požírače být. Neshledali jsme přijatelnou alternativu je vyhubit. Chceme respektovat jejich přání a volby a povahu jejich druhu, ale jejich děti, které tuto volbu nesdílí, jsou jejich nechtěnými oběťmi; to je pro nás nepřijatelné. Přejeme si zachovat děti při životě, ale nevíme, co s nimi, když z nich budou dospělí a začnou chtít požírat své děti. Toto jsou všechny alternativy, které jsme vygenerovali do okamžiku příletu Vaší lodi.“

„To je vše?“ požadovala Třetí Lady. „To je suma všech vašich myšlenek? Není to jedna z těch příležitostí, při kterých váš druh vysílá signály odlišné od niterného přesvědčení, jako je ‚vtipkování‘ nebo ‚zdvořilost‘?“

„Ne,“ řekl Akon. „Tedy, ano. Ano, dál jsme nepokročili. Ne, není to vtip.“

„Měla byste chápat,“ řekl Zpovědník, „že tato posádka také zažila při seznámení s fungováním Požíračů určitý stres, který postihuje naše běžné fungování. Stále ho zažíváme.“

A vy jste jednal, abyste nastolil pořádek, pomyslel si Akon, ačkoliv ne stejným způsobem jako kiritsugu...

„Chápu,“ řekla Třetí Lady.

Ztichla. Byly to dlouhé vteřiny, během kterých seděla nehnutě.

Pak, „Proč jste ještě nevyřadili z provozu loď Požíračů? Vaše plavidlo má možnost to provést, a musíte si uvědomovat, že vaše cíle jsou teď v protikladu k jejich.“

„Protože,“ řekl Akon, „oni se naši loď vyřadit nepokusili.“

Třetí Lady přikývla. „Jste tedy symetristé.“

Opět ticho.

Pak se hologram rozmazal a na rozmazaném povrchu se objevila slova:

Kulturní překladač verze 3.

Rozmazání se opět zaostřilo zpět na bledou ženu; téměř stejnou jako předtím, jen vyjádření její vyrovnanosti bylo ještě silnější.

Třetí Lady se napřímila a nabrala rituální výraz, jakoby se chystala recitovat báseň.

„Mluvím teď,“ řekla Třetí Lady, „za svůj druh k vašemu.“

Po Akonově páteři přeběhlo zamrazení. Tohle je příliš, tohle je pro mě moc velké sousto -

„Lidstvo!“ řekla Třetí Lady, jako by někoho oslovovala jménem. „Lidstvo, upřednostňujete nepřítomnost bolesti před její přítomností. Když můj vlastní druh dosáhl technologií, odstranili jsme ve svých řadách příčiny utrpení. Tělesnou bolest, stud a romantické konflikty již nemají povoleno

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

existovat. Lidstvo, upřednostňujete přítomnost potěšení před jeho nepřítomností. Zasvětili jsme se intenzitě rozkoše, sexu, porodu a *nepřeložitelné 2*. Lidstvo, dáváte přednost pravdě před lží. My z povahy nesdělujeme tvrzení, kterým nevěříme, jako to děláte vy s humorem, skromností a literaturou; dokonce jsme se naučili zdržet se zdržování informací, ačkoliv tuto schopnost máme. Lidstvo, dáváte přednost míru před válkou. Skrze symetrické sdílení a *nepřeložitelné 4* sdílíme své radosti a těšíme se vzájemně. Skutečné jméno našeho druhu nelze ve vašem jazyce vyjádřit. Ale pro vás, lidstvo, se teď pojmenujeme podle našich nejvyšších sdílených hodnot: jsme Maximálně Nejšvandovější Ultra Super Šťastní Lidičkové.“

Kolem Jednatelského stolu se ozývaly zvuky potlačovaného smíchu.

„Um,“ řekl Akon bystře. „Um... dobře pro vás?“

„Lidstvo! Lidstvo, neprovedli jste podobnou úpravu v sobě samých, když jste dosáhli technologií. Stále si nejsme jistí, jestli je to nějaký *omyl*, jestli jste si to třeba jen *dostatečně nepromysleli*, nebo jestli jste od nás skutečně tak odlišní. Ať už je důvod jakýkoliv, dovolujete aktuálně existenci utrpení, které náš druh již eliminoval. Tělesná bolest, stud a romantické problémy jsou mezi vámi běžnou věcí. Vaši existenci tedy vnímáme jako sdílenou bolest. Bude lidstvo ochotno díky své touze po symetrii toto napravit?“

Celou Jednačkou jako by proběhl šok elektrického proudu. Lord Pilot se významně zadíval na Lodního Inženýra, a Inženýr právě tak významně potřásl hlavou. Nebylo nic, co by s cizím plavidlem mohli udělat; a jejich vlastní štíty by v případě útoku sotva pomohly.

Akon se přerývaně nadechl. Byl náhle duchem nepřítomný, téměř se mu až rozpouštěl mozek tušením *budoucností*, které se svíjely kolem těchto okamžiků: osudy hvězdných systémů, osud celého lidstva byl proměňován, tvarován a křiven.

Takže pro vás je to lidstvo, kdo zneužívá koťátka.

Po zkušenosti s Požírači jsme tuto možnost měli předvídat. Pokud existence Požíračů byla pro lidi morálně nepřipustná, bylo jasné, že příští cizí druh bude také netolerantní – nebo že to budou *oni*, kdo bude existenci lidstva považovat za nevyslovitelně hrůznou krutost. To byla druhá strana stejné mince, přestože pro lidskou mysl bylo těžší na to pomyslet.

Legrační. Odsud zevnitř to nevypadá tak zle...

„Ale-“ řekl Akon, a teprve si uvědomil, že začal mluvit.

„Ale?“ řekla Třetí Lady. „To je celá vaše odpověď, lidstvo?“ V obličeji měla výraz něčeho jako frustrace, a dokonce i ryzího úžasu.

Nenaplánoval si odpověď do detailu, ale -

„Říkáte, že naši existenci cítíte jako bolest,“ řekl Akon, „protože máte sympatii s naším vlastním utrpením. Takže také věříte, že za některých okolností je bolest vhodnější než rozkoš. Kdybyste necítili bolest, když ostatní cítí bolest - neměli byste dojem, že jste... méně *tím druhem osoby, kterým chcete být?* S námi je to stejné-“

Ale Třetí Lady kroutila hlavou. „Zaměňujete vysokou podmíněčnou pravděpodobnost ze své hypotézy za důkaz vysoké pozdější pravděpodobnosti hypotézy kvůli důkazu,“ řekla, jako by to v jejím vlastním jazyce byla jedna krátká fráze. „Lidstvo, disponujeme *obecnou* schopností cítit to, co cítí ostatní. Je to jednoduchý, kompaktní mechanismus. Nepromysleli jsme na to, že bychom tuto jednoduchou

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

schopnosti chtěli zkomplikovat, aby vylučovala bolest. Nepřirazovali jsme příliš vysokou pravděpodobnost tomu, že by mezi hvězdami mohly cestovat a potkat nás i jiné druhy, které přitom samy sebe neopravily. Pokud se v budoucnosti setkáme s jiným druhem za okolností, které nebudou umožňovat jejich opravu, upravíme naši empatickou schopnost, aby nezahrnovala sympatii s bolestí, a nahradíme tento pocit nutkáním bolesti ulevit.“

„Ale–“ řekl Akon.

Zatraceně, zase mluvím.

„Ale my jsme si to vybrali; toto je to, co chceme.“

„To vadí víc vašim hodnotám než našim,“ řekla Třetí Lady. „Ale i vy, lidstvo, byste měli vidět, že to je nesmysl. Stále se snažíme rozluštit spletené emoční odkazy, podle kterých by lidé mohli dávat přednost rozkoši před bolestí, a přesto podporují komplexní teorie, které vyzvedávají bolest nad rozkoš. Ale už teď jsme rozhodli, lidstvo, že vaše děti tyto komplikované filosofie nesdílí. Když pociťují bolest, neuvažují nad jejím smyslem, jen chtějí, aby přestala. Ve své jednoduchosti–“

Jsou vlastně dost jako naše vlastní děti.

„ - v něčem připomínají rané životní fáze našeho druhu.“

Bledá žena teď projevovала až elektrickou kvalitu, děsivou intenzitu. „A lidstvo by mělo chápat, že když jakékoliv dítě trpí bolestí a chce, aby přestala, vyhovíme jejích přání, i kdyby to mělo vyžadovat šedesát pět tisíc pět set třicet šest lodí.“

Věříme, lidstvo, že dokážete pochopit náš úhel pohledu. Jaké možnosti nám můžete nabídnout?“

4. Mezihra se Zpovědníkem

Oba dva teď byli sami v Jednatelově Výsadě, luxusní soukromé místnosti, která by se víc hodila na planetu než do vesmíru. Stěny, podlaha i strop byly osazeny holopanely, které ukazovaly okolní vesmír: vzdálené hvězdy, slunce tohoto systému, rozplývající se zbytky novy, a zářící oharek trpasličí hvězdy, která tak dlouho odsávala vodík z hlavní hvězdy, až se krátce vznítla v záblesku novy. Bylo to jako padat prázdnotou.

Akon seděl na okraji postele ve středu místnosti, hlavu složenou v dlaních. Únava ho otupovala ve chvíli, kdy by nejvíc potřeboval být při smyslech; v krizích to tak bylo vždycky, ale tentokrát to bylo mimořádně špatné. Za těchto okolností si ani netroufal šňupnout si trochu kofeinu - mohlo by to ovlivnit jeho priority. Lidstvo stále ještě čekalo na objev látky, která zajistí čistou energii, která vylepší myšlení, aniž by se jakkoliv dotkla emocí a hodnot.

„Nevím, co si mám myslet,“ řekl Akon.

Lodní Zpovědník stál opodál ve své róbě a kápi ze stříbra. Z pod kápě přišla formální odpověď: „Co tě mate, příteli?“

„Sešli jsme z cesty?“ řekl Akon. Bez ohledu na to, jak moc se snažil, nedokázal zabránit, aby se mu do hlasu nevloudilo zoufalství. „Udělal lidstvo chybu?“

Zpovědník byl dlouhou dobu potichu.

Akon čekal. Toto byl důvod, proč o této otázce nemohl mluvit s nikým jiným. Jen Zpovědník se

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

doopravdy zamyslel, než na takovou otázku odpoví.

„Často jsem nad tím sám přemýšlel,“ řekl nakonec Zpovědník, čímž Akona překvapil. „Měli jsme v minulosti *tolik* možností, tolik možných větvení – jaká je šance, že jsme se ve všech rozhodli správně?“

Kápě se odvrátila, a naklonila se ve směru lodi Superšťastných – přestože byla příliš daleko, než aby byla vidět, všichni na palubě *Nemožné Možné Země* věděli, kde je. „S některými částmi otázky ti nemohu pomoci, můj pane. Ze všech lidí na této lodi jsem možná já ten nejhůře vybavený na tuto odpověď... Ale i teď přece chápeš, můj pane, že ani Požírači ani Superšťastní nejsou *důkazem*, že jsme se někde rozhodli nesprávně? Pokud sis nedělal starosti předtím, neměl by sis dělat o nic víc starostí teď. Požírači chtějí požírat děti, Superšťastní chtějí být super šťastní. Nic z toho nám neříká, co je *správné*. Nekladou si otázky, jaké si klademe my – bez ohledu *jaké* slovo jejich jazyka přiřadí překladač k našemu ‚měli bychom‘. Pokud máte nějaké potíže s *tímto*, můj pane, měl bych vám být schopen pomoci.“

„Teorii znám,“ řekl Akon s vyčerpáním v hlase. „Nutili mě studovat metaetiku, když jsem byl ještě malé dítě. V šestnácti jsem byl ještě ve světě dětí. Abych nikdy nezažíval pokušení myslet si, že Bůh, nebo ontologicky základní morální fakta, nebo cokoli jiného má právo přepsat mé vlastní skrupule.“ Akon se trochu nahrbil. „A nějak – nic z toho nehraje moc roli, když se díváte na Třetí Lady a řešíte, že když máte před sebou řvoucí a plačící tříleté dítě se zlomeným prstem, dokážeme mu tu oblast jen *částečně umrtvit*.“

Zpovědníkova kápě se otočila zpět na Akona. „Uvědomuješ si, že tvůj mozek je doslova *zapojen* tak, aby hlásil chybu, když vidí jiné objekty ve tvaru lidí pronášet jiný než svůj názor? Uvědomuješ si to, můj pane?“

„Vím,“ řekl Akon. „To nás také učí. Bohužel si až právě teď uvědomuji, že jsem po celý svůj život vždycky šel s proudem společnosti, a nikdy si věci nepromýšlel sám za sebe, až doteď.“

Z kápě vyšlo povzdechnutí. „Dobře... měl byste radši život zcela prostý bolesti a útrap, a sex po celý den?“

„Ani ne,“ řekl Akon.

Ramena róby se pokrčila. „Vyřknul jsi svůj soud. Co dalšího máme?“

Akon zíral přímo na anonymizační róbu, jejíž kápě přehrávala hologram temné mlhy, stín, který vždy zakrýval obličej uvnitř. Hlas byl také trochu anonymizován – lehce upraven, nijak to nevadilo, ale svého Zpovědníka byste nepoznali, kdybyste ho slyšeli mluvit. Akon neměl ponětí, kým Zpovědník bez té róby je. Kolovaly fámy, že někteří Zpovědníci dokonce dokázali zařídit, aby byli viděni ve *společnosti* své vlastní tajné identity...

Akon se nadechl. „Zmiňoval jste, že *ze všech lidí* zrovna vy byste nemohl posoudit, jestli lidstvo někde sešlo z cesty. Jednoduchý fakt, že jste Zpovědníkem, by na to neměl mít vliv; i racionalisté jsou lidmi. A řekl jste Třetí Lady, že jste *příliš starý*, abyste mohl rozhodovat za svůj druh. Takže jak *starý opravdu* jste... ctihodný předku?“

Bylo ticho.

Nevydrželo dlouho.

Jako by to rozhodnutí předvídal a plánoval předem, Zpovědníkovy ruce se s klidem pohnuly vzhůru a

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

stáhly kápi dozadu, čímž odhalily *nerozmazaný* obličej, pleť zvláštní barvy a děsivě výrazné rysy. Obličej ze zapomenuté historie, který mohl pocházet jen z časů před genetickými změnami 21. století, nepoznamenaný vkládáním DNA nebo diasporou.

Přestože to Akon napůl očekával, stejně se nahlas nadechnul. Méně než jeden z milionu: takové bylo v současné lidské populaci zastoupení lidí, kteří se narodili na Zemi před objevem antiagatik a cest mezi hvězdami, před pěti stovkami let.

„Blahopřeji k tvému odhadu,“ řekl Zpovědník. Nezměněný hlas byl jen drobně odlišný; ale byl silnější, mužnější.

„Takže jste tam *byl*,“ řekl Akon. Cítil se téměř bez dechu, a snažil se to nedat najevo. „Byl jste naživu - už v raných dnech původní biotechnologické revoluce! Tehdy to bylo poprvé, co lidstvo řešilo, jestli se vydat cestou Superšťastných.“

Zpovědník přikývl.

„A za kterou stranu jste se bral?“

Zpovědníkův obličej na okamžik zamrzl, a pak ze sebe vydal krátké uchechtnutí. „Máš *naprosto* nesprávnou představu o tom, jak se tehdy věci dělaly. I když je to asi přirozené.“

„Nerozumím,“ řekl Akon.

„A ani neexistují slova, kterými bych ti to mohl vysvětlit tak, abys porozuměl. Je to mimo dosah tvé představivosti. Ale neměl by sis představovat, že zloděj a násilník, jehož nejbližší kontakt s odvětvím biotechnologií byl prodej necertifikovaných tvrdých drog - neměl by sis představovat, můj pane, můj úctyhodný potomku, že by po mě někdo někdy žádal, abych si *vybral stranu*.“

Akonovy oči uhnuly před pronikavým pohledem nenamíchaného muže; na příměsí vzteku, která v té vzpomínce byla přítomna i po pěti stech letech, bylo něco *nesprávného*.

„Ale čas plynul,“ řekl Zpovědník, „čas šel dál a věci se měnily.“ Oči už se déle nesoustředily na Akona, a místo toho hleděly na něco velmi daleko. „Jedno staré rčení říkalo něco v tom smyslu, že ačkoliv by někdo s *jedním* včelím bodnutím byl ochoten dát spoustu peněz za úlevu, pro někoho s *pěti* bodnutími už odstranění jediného žihadla tak přitažlivé není. Takové bylo lidstvo v těch dávných dnech. Se světem toho bylo v nepořádku tolik, že naše slabounké zdroje altruismu byly roztrženy mezi deseti tisíci urgentními charitami, a nezdálo se, že by z nich mělo něco být. A přesto... a přesto...“

jsme někde překročili hranici. Bez jediné apokalypsy, která by ten zlom označovala. Méně válek. Méně hladu. Lepší technologie. Ekonomika rostla. Lidé měli víc volných zdrojů na charitu, a altruisté měli méně a méně kauz, kterým se mohli věnovat. Časem se dostali i ke mně a zachránili mě. Země se vyčistila, a kdykoliv hrozilo, že se něco zase strašně pokazí, pozornost celé planety se tím směrem opřela a vyřešila to. Lidstvo se konečně dalo dohromady.“

Zpovědník hýbal čelistmi, jako by měl něco zaseklého v krku. „Pochybuji, že si vůbec dokážeš představit, můj ctihodný potomku, jak nemožný sen to kdysi byl. Ale nenazval bych tuto cestu omylem.“

„Ne, to si nedokážu představit,“ řekl Akon potichu. „Jednou jsem si zkoušel číst něco na netu z doby před úsvitem. Myslím, že jsem se chtěl dozvědět víc, opravdu, ale - nedokázal jsem to unést. Pochybuji, že by to někdo na této lodi dokázal unést, kromě vás. Ctihodný předku, neměli bychom se

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

ptát, jak se vypořádat s Požírači a se Superšťastnými? Jste tu jediný, kdo někdy zažil podobný stav nouze.“

„Ne,“ řekl Zpovědník tónem, který zněl jako absolutní rozkaz zvenčí vesmíru. „Vy jste ten svět, který jsme chtěli vytvořit. Ačkoliv nemohu říct *my*, to je jen zkreslení paměti, romantický odlesk na minulosti, která se ztrácí v mlze. Nebyl jsem tehdy jedním z těch snilků. Byl jsem obalen svou vlastní bolestí. Ale pokud má bolest něco *znamena*la, Akone, měla cenu jako součást posunu k lepšímu světu, než byl *tamten*. Když se zhroziš při pohledu na starou Zemi, znamená to, že to všechno k něčemu *bylo*, chápeš? Vy jste naše krásné a zářivé děti, a toto je *váš* svět, a vy jste ti, kdo musí rozhodnout, co s ním teď udělat.“

Akon začal mluvit, aby něco namítl -

Zpovědník pozvedl dlaň. „Myslím to *vážně*, můj pane Akone. Toto není zdvořilý idealismus. My předkové *nemůžeme* ke kormidlu. Jsme příliš *opatrní*, než abychom se odvážili hrdou cestou vpřed. Víte, že byly doby, kdy byl sex bez souhlasu nelegální?“

Akon si nebyl jistý, jestli se má smát nebo šklebit. „Říkalo se tomu Prohibice, že? Během prvního století před Netem? Hádám, že všichni byli rádi, že se zrovna *tohohle* zákona zbavili. Nedokážu si představit, jak nudné musely do té doby být vaše sexuální životy - flirtovat se ženou, škádlit ji, a celou dobu si být jistý, že vám od ní nic nehrozí, protože ona *nemůže* vzít věci do svých rukou, kdybyste zašel trochu moc daleko-“

„Potřebuješ si osvěžit historii, můj lorde Jednateli. Na nějaké vhodné abstraktní úrovni. Co se ti snažím říci - a tohle není něco, co by bylo veřejně známo - je, že jsme se pokusili svrhnout vaši vládu.“

„Cože?“ řekl Akon. „Zpovědníci?“

„Ne, *my*. My, kdo jsme pamatovali starý svět. Předtím jsme měli v rukou velkou část kapitálu a neuvěřitelný vliv v grantových komisích. Když naše děti zlegalizovaly znásilnění, mysleli jsme si, že se celá Budoucnost pokazila.“

Akonova ústa zela dokořán. „To jste byli *tak* pruderní?“

Zpovědník potřásl hlavou. „Neexistují slova,“ řekl Zpovědník, „neexistují žádná slova, kterými bych ti to mohl vysvětlit. Ne, nebyli jsme pruderní. Byla to vzpomínka na pohromu.“

„Um,“ řekl Akon. Snažil se neusmívat. „Snažím se představit si, jaká pohroma mohla být zaviněna příliš velkým množstvím sexu bez svolení-“

„Vzdej to, můj pane,“ řekl Zpovědník. Konečně se smál i on, ale byl v tom bolestivý podtón. „Bez, dejme tomu, *osobní zkušenosti*, si to nedokážeš představit, a nemá cenu to zkoušet.“

„Dobře, čistě ze zvědavosti - o kolik jste prohráli?“

Zpovědník na okamžik vypadal, jako by ztuhnul. „Cože?“

„Kolik jste prohráli na legislativních předpovědních trzích, když jste vsadili na ten příšerný výsledek, který jste mysleli, že nastane?“

„Tomu bys opravdu nikdy nerozuměl,“ řekl Zpovědník. Jeho úsměv byl teď zcela opravdový. „Ale teď to víš, ne? Poté, co jsi se mnou mluvil, víš, že mi nemůžeš nikdy dovolit dělat rozhodnutí za lidstvo.“

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

Akon váhal. Bylo to zvláštní... na nějaké hluboké úrovni to skutečně věděl. Ale slovy by to žádným způsobem vysvětlit nedokázal. Jen - ten pocit *nesprávnosti*.

„Takže teď to víš,“ zopakoval Zpovědník. „A protože si *pamatujeme* na tolik pohrom - a protože toto je profese, které prospívá pět set let věku - mnoho z nás se stalo Zpovědníky. Být hlasem pesimismu je pro nás jednoduché, a mezi lidmi je jen málo těch, které by bylo nutné racionalitou pošťuchovat *vzhůru*... Radíme, ale nevelíme. Diskutujeme, ale nerozhodujeme. Vezeme se s vámi, ale snažíme se nebýt příliš šokovaní, abychom mohli být téměř tak potěšení, jako vy. Vy se můžete za pět set let nalézat v podobné situaci... pokud lidstvo přežije tento týden.“

„Ah, ano,“ řekl Akon. „Cizinci. Náš aktuální diskutovaný problém.“

„Ano. Máte v tomto ohledu nějaké nápady?“

„Jen si opravdu přeju, aby lidstvo bylo ve vesmíru samo.“ Akonova ruka se náhle sevřela v pěst a prudce uhodila do postele. „*Nasrat!* Víím, jak se cítili Superšťastní, když zjistili, že my a Požírači jsme se ‚neopravili‘. Chápete, co to implikuje o tom, jak statisticky vzato vypadá zbytek vesmíru? I když máme jen vzorek dvou? Jsem si jistý, že tam někde budou i sousedi, které bude možné mít rád. Stejně jako tam někde, když poletíme nekonečným vesmírem dost daleko, bude osoba, která je mým přesným duplikátem až po atomární úroveň. Ale každý další druh, který skutečně *potkáme* pravděpodobně bude-“ Akon se nadechl. „Nemělo to vypadat takhle, sakra! Všechny tři druhy mají empatii, my máme sympatii, máme smysl pro férovost - Požírači si dokonce vypráví *příběhy* jako my, mají *umění*. Copak to není dost? Nemělo to takhle stačit? Ale jediné, co to způsobuje, je, že nám to poskytuje společný referenční rámec, podle kterého jsme jedni pro druhé naprosto *příšerní*.“

„Nevykládej si to špatně,“ řekl Zpovědník, „ale jsem rád, že jsme narazili na Požírače.“

Slova se Akonovi zasekla v hrdle. „*Cože?*“

Poloviční úsměv zvedl jeden koutek Zpovědníkových úst. „Protože kdybychom nenarazili na Požírače, neměli bychom přece šanci zachránit jejich děti. *Nevědět* o jejich existenci by neznamenal, že tam nejsou. Děti Požíračů by pořád existovaly. Pořád by umíraly v hrozných agóniích. Jen bychom jim nemohli pomoci. Kdybychom o tom nevěděli, nebyla by to naše *chyba*, naše *zodpovědnost* - ale *to* není něco, pro co bychom měli optimalizovat.“ Zpovědník zastavil. „Samozřejmě chápu, jak se cítíš. Ale na této lodi jsem zástupcem lidstva pro přičetnost, a je mou povinností promýšlet i jisté zvláštní, ač logické, myšlenky.“

„A se Superšťastnými?“ řekl Akon. „S rasou s dokonalejší technologií, která se nás může rozhodnout vyhladit, nebo nás držet ve vězení, nebo nám odebrat děti? Má i toto setkání nějaké klady?“

„Superšťastní od nás nejsou tak daleko,“ řekl Zpovědník. „Mohli jsme se vydat cestou Superšťastných. Málem jsme to i *udělali* - možná si ani nedokážeš představit, jak *lákavě* by za jistých okolností mohla znít nepřítomnost bolesti. Svým způsobem bys mohl říct, že já se o tuto cestu *pokusil* - ačkoliv jsem nebyl moc dobrý neuroinženýr. Pokud by lidská povaha byla jen trochu jiná, mohli jsme se snadno být v dosahu toho atraktoru. A není to tak, že by nás civilizace Superšťastných nenáviděla, ať už jim způsobujeme cokoli. Minimálně to je dobrá zpráva pro to, jak vypadá zbytek vesmíru.“ Zpovědník se zarazil. „A...“

„A?“

Zpovědníkův hlas ztvrdnul. „A myslím, že Superšťastní každopádně děti Požíračů zachrání, ať už se bude dít cokoli. I kdyby v tom úkolu mělo lidstvo selhat. Když vezmeme, kolik dětí Požíračů umírá, a v jakých bolestech, mohlo by to vyvážit i vyhlazení nás samých. Sklapni a spočítej si to, jak se říká.“

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

„Ale *no tak!*“ řekl Akon, příliš překvapený, než aby byl šokován. „Kdyby se neukázali Superšťastní, mohli bychom – no, mohli bychom s Požírači *něco* udělat, jakmile bychom rozhodli co. Nenechali bychom pokračovat ten-“

„Holokaust,“ navrhl Zpovědník-

„Správné slovo. Nenechali bychom ten holokaust pokračovat.“

„Byl bys v *úžasu*, můj pane, co jsou lidské bytosti ochotny jen tak nechat *pokračovat*. Uvědomuješ si, že vydaje kapitálu, práce, možná dokonce *lidských životů*, potřebné k invazi do civilizace Požíračů? K vypátrání každé části jejich sítě hvězdných linek, k vylepšení naší technologické výhody na maximum, abychom stavěli rychlejší lodě, které by dokázaly dostihnout každou Požíračskou loď, která by se pokusila utéci? Uvědomuješ si-“

„Je mi líto. Je skutečností, že se jednoduše mýlíš.“ *Tyjo*, pomyslel si Akon, říct *něco takového* Zpovědníkovi se jen tak nepoštěstí. „Toto není doba tvého zrození, ctihodný předku. My jsme lidstvo, a *dali jsme se dohromady*. Pokud by se Superšťastní nikdy neobjevili, lidstvo by udělalo vše, co by bylo třeba, abychom zachránili děti Požíračů. Viděl jste Lorda Pilota, Lady Senzorů; byli ochotní odtrhnout se od civilizace, pokud by to bylo potřeba, aby to mohli vyřešit. A to, ctihodný předku, je způsob, jakým by reagovala *většina* lidí.“

„Na čas,“ řekl Zpovědník. „Na chvíli, když by se to poprvé dozvěděli. Když by slova nic nestála. Když by si ještě nepředstavili, co je to bude stát. Ale jakmile by to *udělali*, nastala by nepohodlná přestávka, až by všichni čekali, jestli někdo *jiný* nezareaguje první. A rychleji, než by sis představoval, by si lidé na ten stav věcí zvykli. Už by to nebylo tak šokující jako poprvé. Děti Požíračů umírají v agónii děsivou smrtí v břiše svých rodičů? Odporné, samozřejmě, ale vždycky tomu tak bylo. Už by to nebyla *novinka*. Byly by to *všechno součást plánu*.“

„Jste něčím sjetý?“ řekl Akon. Nebyl to úplně nejzdvořilejší způsob, jak se na něco takového zeptat, ale nemohl si pomoci.

Zpovědníkův hlas byl chladný a drsný jako železné slunce poté, co vesmír shořel až na uhlíky. „Nevinné mládí. Kdybys na vlastní oči viděl své starší bratry ubité téměř k smrti, a kdybys viděl, jak se to policie ani nesnaží vyšetřit – kdybys viděl všechny čtyři své prarodiče odumírat jako zkažené ovoce, až přestanou existovat úplně, a tys proti tomu nenamítal ani *slůvka*, protože sis *myslel, že je to normální* – pak mi můžeš říkat něco o tom, co jsou lidské bytosti ochotny snášet.“

„Nevěřím, že *my* bychom něco takového udělali,“ řekl Akon tak měkce, jak jen dokázal.

„Pak jako racionalista selháváš,“ řekl Zpovědník. Jeho nezakrytá hlava se otočila k falešným stěnám, aby se zadívala na přesné reprezentace hvězd. „Ale já – *já už znovu neseležu*.“

„No, máte pravdu minimálně v jedné věci,“ řekl Akon. Byl příliš vyčerpaný, než aby byl taktický. „Nesmíme vám nikdy dovolit dělat rozhodnutí za lidstvo.“

„Vím. Věř mi, vím to. Jen mládí smí Jednat. O tom je pakt nesmrtelnosti.“

Akon vstal z postele. „Děkuji, Zpovědníku. Pomohl jste mi.“

S letným, nacvičeným pohybem si Zpovědník přes hlavu přetáhl kápi své róby, a jeho drsné rysy se rozplynuly ve stínu. „Pomohl?“ řekl Zpovědník, a jeho zakrytý hlas zněl zvláště měkce, po dřívější mužné síle. „Jak?“

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

Akon pokrčil rameny. Nemyslel si, že by to dokázal vyjádřit slovy. Mělo to něco společného s děsivě dlouhými propastmi Času během staletí, a s obrovským množstvím skutečných změn, které už se odehrály mnohem dál než cokoliv, čeho byl svědkem ve svém vlastním životě; požadavek na odvahu čelit budoucnosti, a oběti, které pro ni byly učiněny; a že ne každý byl pokaždé zachráněn.

„Hádám, že mi připomínáte,“ řekl Akon, „že nemůžeme vždycky mít všechno, co chceme.“

Připomínka: toto dílo je fikce. Ve skutečném světě není možné pokoušet se o sex s někým poté, co zaznělo ‚ne‘ a předtím, než zazní ‚ano‘, ať už se snaží bránit nebo ne, i kdyby přitom nedošlo k nějakému viditelnému zranění. Zákon to považuje za znásilnění a je to trestný čin. Souhlasím s tím, že takto vedená dělící linka je pro společnost správná a plně ji podporuji. Někteří lidé si pomáhají systémem bezpečných slov, kterými se mohou ústně nebo dokonce i písemně dohodnout, že „ne“ nemusí znamenat ne, ale že „rudá“ nebo „heslo“ bude znamenat ne. S tímto také souhlasím a podporuji to jako bezpečnou výjimku, jejíž existence neohrožuje náhodné kolemjdoucí. Pokud vám některé z těchto prohlášení připadá překvapivé, měli byste si téma lépe nastudovat. Díky, a pamatujte si, že vaše bezpečné slovo by mělo mít nejméně 10 znaků a obsahovat směs písmen a čísel. A teď se vracíme ke čtení. Váš autor.

5. Rozhodnutí tří světů

Akon napochodoval do Jednačky; a ačkoliv krácel jako fyzicky vyčerpaný muž, alespoň obličej měl rozhodný. Zpovědník jej následoval jako stín.

Celá Jednačka k němu vzhledla a vyměnili si pohledy.

„Vypadáte lépe,“ pokusil se Lodní Pán Fanoušků.

Akon se rukama opřel o svou sedačku a zastavil se. Někdo chyběl. „Lodní inženýr?“

Lord Programátor se zamračil. „Říkal, že musí provést nějaký experiment, můj pane. Odmítal to dál vyjasnit, ale předpokládám, že nějak souvisí s archivem Požíračů–“

„Děláte si legraci,“ řekl Akon. „Náš Lodní Inženýr šel nahánět Nobelovku? Ted? Když je v sázce osud celého lidstva?“

Lord Programátor pokrčil rameny. „Zdalo se, že mu to přišlo důležité, můj pane.“

Akon si povzdechl. Odsunul svou sedačku, a napůl do ní sklouzl a napůl spadl. „Nepředpokládám, že už by se lodní trhy uklidnily?“

Lord Pilot se sardonicky usmál. „Podívejte se sám.“

Akon zaškubal prsty a vyvolal příslušnou obrazovku. „Ah, chápu. Lodní vykladač Vůle Trhu hlásí, cituji, ‚Každé jediné mé aktivum na trhu létá nahoru a dolů jak jojo, a lodní finančníci se snaží vyrovnat se s černou labutí, která vymaže devadesát osm procent jejich planetárního rizikového kapitálu. Dokonce i okamžité ceny se zbláznily; buďto se z každé škvíry vynořili naháněči bublin, nebo si někdo vážně myslí, že sex je vůči pomerančovému džusu silně přeceněný. Jedna obchodnice s deriváty říká, že připravuje kontrakt, který bude mít jasně definovanou hodnotu pro případ, že cizinci vyhladí celý lidský druh, ale že jí to bude ještě pár hodin trvat. Podle mě frčí na cracku. Vlastně si myslím, že většina lidí, kteří se ještě snaží v tomto prostředí obchodovat, jsou sjetější než

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

koberec v jídelně. Rozdíly mezi nabídkou a poptávkou jsou tak široké, že by se mezi nimi dal vykopnout celý fotbalový *stadion*, nic není jasné, a mně lezou neoddelitelné podmíněné závislosti i z prdele. Někdo mi doneste něco na pití.' Konec citátu.“ Akon se zadíval na Pána Fanoušků. „Podařilo se vyredditovat od zbytku posádky nějaké návrhy?“

Pán Fanoušků si odkašlal. „Můj pane, s dovolením jsme odfiltrovali vše, co bylo fyzicky nemožné, založené jen na zbožných přáních, nebo co ukazovalo na jasné neporozumění naturalistické metaetice. Ale klidně si můžete projet celý seznam.“

„A co zbylo?“ řekl Akon. „Ah, tak nic, už rozumím.“

„No, ne tak docela,“ řekl Pán Fanoušků. „Abych shrnul nejlepší myšlenky–“ Gestem stvořil malý hologram.

Zeptejte se Superšťastných, jestli je jejich biotechnologie schopná změnit děti Požíračů *in vivo*, aby se zajistilo, že v dospělosti nebudou chtít požírat své děti. Sterilizujte živé dospělé. Pokud dospělí Požírači nemohou být sterilizováni a nevzdají se, uvězněte je. Pokud by to bylo moc drahé, většinu jich zabijte, ale nechte jich ve vězení naživu dost na to, aby pro své děti uchovali kulturu. Nabídněte Superšťastným spojení za účelem napadení Požíračů, ve kterém my zajistíme kapitál a práci, a oni zajistí technologie.

„To není zlé,“ řekl Akon. Pak dodal sušším tónem. „Ale nezdá se, že by to řešilo otázku, co mají Superšťastní udělat s *námi*. Analogickým řešením by–“

„Ano, můj pane,“ řekl Pán. „Na to bylo více než dostatečně poukázáno v komentářích, můj pane. A další problém je, že Superšťastní vlastně *nepotřebují* ani naši práci, ani náš kapitál.“ Pán Fanoušků pohlédl na Lorda Programátora, Xenopsycholožku a Lady Sensorů.

Lord Programátor řekl, „Můj pane, věřím, že Superšťastní přemýšlí mnohem rychleji než my. Pokud jsou jejich kognitivní systémy skutečně založeny spíše na něčem, jako je DNA, než na neuronových sítích, nemělo by to být překvapivé. Vlastně je spíše překvapující, že jsou rychlejší jen nepatrně–“ Lord Programátor se zarazil a polkl. „Můj pane. Superšťastní odpověděli na většinu našich přenosů extrémně rychle. Bylo tam ale vždy jisté zpoždění. To zpoždění by zhruba odpovídalo délce odpovědi plus nějaká konstanta. Podle této proporce myslím, můj pane, že přemýšlejí patnáctkrát až třicetkrát rychleji než my, pokud takové srovnání je vůbec možné provést. Pokud bych zkusil použít Mooreův zákon, abych mohl usuzovat z pozorovatelných technologických parametrů jejich lodi – Aldersonův flux, výkon pohonu, takové věci – dostávám z toho obdobný odhad, tedy že cizinci mají náskok zhruba dvě stě let, *subjektivního lidského času*. Což by znamenalo, že od jejich Vědecké revoluce uběhlo zhruba dvanáct set lidských let.“

„Pokud,“ řekla Xenopsycholožka, „šla jejich historie tak pomalu jako naše. Nejspíš nešla.“ Xenopsycholožka se nadechla. „Můj pane, mám podezření, že cizinci jsou schopni provozovat celou svou loď jen s posádkou tří *kiritsugu*. Můj pane, to by ukazovalo nejen na mnohem lepší programátorské schopnosti, které nám překládají jejich komunikaci, ale také na vysoce pravděpodobnou skutečnost, že Superšťastní si mezi sebou mohou vyměňovat znalosti a schopnosti pomocí sexu. Každý jedinec jejich druhu by tak mohl mít k dispozici paměť jejich Einsteinů a Newtonů a tisíců dalších oblastí expertizy uchovanou podobně, jako je u lidí uchována DNA. Můj pane, mám podezření, že jejich Galileo se objevil tak před třiceti objektivními lety, a ve vesmíru jsou možná tak dvacet let.“

Lady Sensorů řekla, „Jejich loď má plochu symetrie a podél této plochy se v kolmé ose rozšiřuje, jak nasává energii zbytků novy. Roste hladkou exponenciální křivkou asi o 2% za hodinu, což znamená,

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

že se v tomto prostředí může rozdělit každých třicet pět hodin.“

„Nemám tušení,“ řekla Xenopsycholožka, „jak rychle se Superšťastní sami mohou reprodukovat – kolik dětí mají za jednu generaci, nebo jak rychle jejich děti sexuálně dospívají. Ale vzato kolem a kolem, nedá se čekat, že by jejich dětem trvalo dvacet let, než vyjdou střední školu.“

Bylo ticho.

Když mohl Akon znovu mluvit, řekl, „Už jste všichni skončili?“

„Pokud nás nechají naživu,“ řekl Lord Programátor, „a pokud s nimi dokážeme vyjednat obchodní dohodu podle Ricardova Zákona Komparativní Výhody, úrokové sazby se–“

„Úrokové sazby ať si klidně zlámou vaz. Nějaké další přenosy z lodi Superšťastných?“

Lady Sensorů zakroutila hlavou.

„Dobře,“ řekl Akon. „Otevřete přenosový kanál.“

Kolem stolu nastal neklid. „Můj pane–“ řekl Pán Fanoušků. „Můj pane, co se jim chystáte říct?“

Akon se unaveně usmál. „Zeptám se jich, jestli nám mohou navrhnout nějaké možnosti.“

Lady Sensorů se podívala na Lodního Zpovědníka. Kápě tiše přikývla: *Stále je přičetný.*

Lady Sensorů polkla a otevřela kanál. Na hologramu se napřed objevila obrazovka:

Třetí Lady Kiritsugu

dočasná spolupředsedající Hráče

Jazykový překladač verze 9

Kulturní překladač verze 16

Třetí Lady byla v této verzi o něco méně bledá a vypadala o něco ustaraněji a soucitněji. Jedním pohledem zhodnotila Akonův zjev a oči se jí rozšířily leknutím. „Můj pane, máte bolesti!“

„Jsem jen unavený, milady,“ řekl Akon. Odkášlal si. „Naše lodní rozhodování většinou spoléhá na trhy, ale naše trhy se chovají nevyzpytatelně. Je mi líto, že se mnou tuto bolest musíte sdílet, a pokusím se to vyřešit rychle. Každopádně–“

Koutkem oka Akon spatřil, jak do místnosti znovu vstoupil Lodní Inženýr, který vypadal, jako by chtěl něco říct, ale ztuhl, když spatřil hologram.

Ted' na to nebyl čas.

„Každopádně,“ řekl Akon, „zjistili jsme, že klíčová rozhodnutí velice závisí na úrovni vaší technologie. Co myslíte, že byste opravdu dokázali *udělat* s námi nebo s Požírači?“

Třetí Lady si povzdechla. „Opravdu bych vás měla nechat přijít s nezávislým vstupem, než vám poskytnu náš – alespoň byste na něj měli napřed *pomyslet* – ale hádám, že to se nám tu nepoštěstí. Co kdybych vám tedy prostě řekla, co aktuálně plánujeme?“

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

Akon přikývl. „To bych velice ocenil, milady.“ Některé z jeho zatuhlých svalů se začínaly uvolňovat. Kulturní překladatel verze 16 už na jeho mozek nekladl takové nároky. Vzdáleně se podívoval, jestli se nějaký jeho transformovaný avatar právě zdatně miluje s Třetí Lady -

„Dobře,“ řekla Třetí Lady. „Za počáteční bod, na kterém můžeme stavět další vyjednávání, považujeme kombinování a kompromis užitkových funkcí našich tří druhů, dokud nebudou vzájemně uspokojivé a dokud nebudou poskytovat kompenzaci za všechny požadované změny. Požírači musí dojít ke kompromisu ve svých hodnotách tím, že budou své děti požírat ve fázi, kdy ještě nejsou vědomé - toho nejsnáze dosáhneme úpravou životního cyklu samotných dětí. Můžeme dokonce nevědomým dětem dopřát instinkt utíkat a křičet a pronášet jednoduché námitky, ale zabráníme jejich mozku, aby si vyvinul sebeuvědomění, dokud nebude po lovu.“

Akon se narovnal. To opravdu znělo - docela soucitně - svým způsobem -

„Náš a váš druh,“ řekla Třetí Lady, „kteří si přejeme změnit Požírače, jim tuto změnu budeme kompenzovat přijetím hodnot Požíračů, čímž budou mít naše civilizace v jejich očích větší hodnotu: oba druhy se změní tak, aby plodily další potomky, a většinu jich sežereme ve fázi těsně předtím, než získají vědomí.“

Všichni v Jednačce ztuhli. Nikdo se nehýbal. Ani výraz v obličejích se jim neměnil.

Akonova mysl náhle zaletěla zpět k těm zmítajícím se, propojeným, vizuálně *bolestivým* hroudám, které zahlédl předtím.

Kulturní překladatel mohl změnit obraz, ale ne skutečnost.

„Je nicméně pravděpodobné,“ pokračovala Třetí Lady, „že Požírači tuto změnu nepřijmou; bude nutné tyto změny vynutit silou. Doufáme, že vy, lidstvo, budete rozumnější. Ale jak vy, tak i Požírači, se budete muset vzdát tělesné bolesti, studu a romantických problémů. Na výměnu nabízíme posun našich vlastních hodnot ve směru k vám. Jsme ochotní změnit se, abychom toužili po rozkoši získané komplexnějšími způsoby, pokud se tím celkové množství naší rozkoše výrazně nesníží. Naučíme se vytvářet umění, které vás těší. Přidáme si smysl pro humor, nicméně lhát nezačneme. Z perspektivy lidstva a Požíračů získá naše civilizace ve vašich očích na užitku, který předtím neměla. Toto je kompenzace, kterou vám nabízíme. Dále žádáme, abyste od nás přijali dar *nepřeložitelné 2*, který, jak věříme, svým vlastním způsobem rozšíří hodnotu, kterou nazýváte ‚láska‘. To také dovolí našim druhům sex za pomoci mechanických pomůcek, po čemž velmi toužíme. Na konci této procedury budou všechny tři druhy uspokojovat hodnoty ostatních a sdílet rozsáhlá společná východiska, na kterých můžeme společně budovat civilizaci.“

Akon pomalu přikývl. Bylo to všechno neuvěřitelně civilizované. Možná to dokonce byla kategoricky nejlepší obecná procedura, když došlo ke střetu světů.

Třetí Lady se rozzářila. „Přikývnutí - jedná se o souhlas, lidstvo?“

„Bereme to na vědomí,“ řekl Akon. „Budeme o tom muset přemýšlet.“

„Chápu,“ řekla Třetí Lady. „Prosím myslete tak rychle, jak jen to půjde. Během času, kdy přemýšlíte, děti Požíračů umírají v hrozné agónii.“

„Chápu,“ řekl Akon obratem, a gestem požádal o ukončení přenosu.

Hologram zmizel.

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

Bylo hrozné, dlouhé ticho.

„Ne.“

Řekl to Lord Pilot. Studeně, ploše, rezolutně.

Znovu nastalo ticho.

„Můj pane,“ řekla Xenopsycholožka velmi měkce, jako by se bála, že posel bude mučen a rozčtvrcen, „nemyslím, že nám dávali na výběr.“

„Vlastně,“ řekl Akon, „nám Superšťastní nabídli víc, než co jsme se sami chystali nabídnout Požíračům. My ani neuvažovali nad tím, jak jim to kompenzovat.“ Bylo to zvláštní, všiml si Akon, že jeho hlas byl tak klidný, snad dokonce smrtelně klidný. „Superšťastní se jako druh snaží o spravedlnost. Mám z toho dojem, že by navrhli přesně stejné řešení, i kdyby nad námi neměli navrch. My bychom možná Požíračům prostě vnutili vlastní vůli a řekli Superšťastným, ať se jdou vycpat. Pokud bychom měli navrch my. Ale nemáme. A tím to nejspíš hasne.“

„Ne!“ vykřikl Lord Pilot. „To není-“

Akon se na něj podíval stále s tím smrtelným klidem.

Lord Pilot dýchal zhluboka. Ne jako by se chtěl uklidnit, ale jako by se připravoval na bitvu na nějaké pradávné savaně, která již neexistovala. „Chtějí nás změnit v něco nelidského. To - to *nemůžou - nemůžeme - nesmíme dovolit-*“

„Budťo přijďte s něčím lepším, nebo sklapněte,“ řekl Lord Programátor suše. „Superšťastní jsou chytřejší než my, mají technologickou výhodu, myslí rychleji, a pravděpodobně se i rychleji množí. Nemáme naději jim vojensky vzdorovat. Když naše loď prchne, Superšťastní nás budou jednoduše pronásledovat v rychlejších lodích. Není způsob, jak utnout hvězdnou linku ve chvíli, kdy už je otevřená, a nelze zakrýt skutečnost, že je otevřená-“

„Um,“ řekl Lodní Inženýr.

Všechny oči se na něj upřely.

„Um,“ řekl Lodní Inženýr. „Lorde Jednateli, musím vám v soukromí něco nahlásit.“

Lodní Zpovědník potřásl hlavou. „To jste mohl zvládnout lépe, Inženýre.“

Akon pro sebe přikývl. Byla to pravda. Lodní Inženýr už prozradil skutečnost, že existuje tajemství. Za těchto okolností šlo snadno usoudit, že pochází z dat od Požíračů. Osmdesát procent tajemství bylo rovnou odhaleno. A pokud se to týkalo fyzikálního fungování hvězdných linek, byla jasná polovina zbytku.

„Inženýre,“ řekl Akon, „protože už jste odhalil, že existuje tajemství, navrhuji, abyste ho sdělil celé Jednačce. Potřebujeme zůstat na jedné vlně. Dvě myslí nejsou komise. Až později budeme řešit, že tajemství je třeba zachovat.“

Lodní Inženýr váhal. „Um, můj pane, navrhuji, že napřed to řeknu vám, než rozhodnete-“

„Nemáme čas,“ řekl Akon. Ukázal na místo, kde předtím svítil hologram.

„Ano,“ řekl Pán Fanoušků, „vlastní hrdla si můžeme podržnout později, když se ukáže, že to

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

tajemství je *tak* děsivé.“ Pán Fanoušků se zasmál -

- ale přestal, když viděl výraz na Inženýrově tváři.

„Jak si přejete, můj pane,“ řekl Inženýr.

Zhluboka se nadechl. „Poprosil jsem Lorda Programátora, aby porovnal identifikovatelné rovnice a konstanty ve vědeckém archivu Požíračů s odpovídajícími vědeckými daty lidstva. Většina zjištěných období byla samozřejmě identická. V některých místech máme přesnější hodnoty, jak to odpovídá naší, um, vyšší technologické úrovni. Ale objevila se jedna anomálie: u Požíračů je hodnota Aldersonovy Párovací Konstanty o *deset řádů* vyšší než naše.“

Lord Pilot zapískal. „U hvězd nad hlavou, jak se dokázali *takhle* zmýlit-“

Pak se Lord Pilot náhle zarazil.

„Aldersonova Párovací Konstanta,“ opakoval Akon. „To je... párování mezi Aldersonovými interakcemi a tou...“

„Mezi Aldersonovými interakcemi a silnou jadernou silou,“ řekl Lord Pilot. Začínal se pochmurně usmívat. „Ve standardním modelu to byl volný parametr, a bylo třeba jej určit experimentálně. Ale protože ta interakce je tak neuvěřitelně... slabá... museli postavit *ohromný* Aldersonův generátor, aby tu hodnotu našli. O velikosti velmi malého měsíce, jen abychom získali tohle jedno číslo. Rozhodně to *není* něco, co by šlo ověřit doma. Tak je to napsané v učebnicích fyziky, mí lordi, má lady.“

Pán Fanoušků se zamračil. „Říkáte, že... fyzici ten výsledek zfalšovali, aby... získali financování pro obrovský projekt...?“ Vypadal zmateně.

„Ne,“ řekl Lord Pilot. „Kvůli touze po moci ne. Inženýre, hodnota Požíračů by měla jít ověřit pomocí Aldersonova pohonu naší vlastní lodi, pokud je párovací konstanta skutečně tak silná. To jste provedl?“

Lodní Inženýr přikývl. „Hodnota Požíračů je správná, můj pane.“

Lodní Inženýr byl bledý. Čelist Lorda Pilota byla zatnutá v sardonickém úsměvu.

„Prosím o vysvětlení,“ řekl Akon. „Skončí díky tomu vesmír už za miliardu let nebo tak něco? Protože jestli ano, může ta záležitost počkat-“

„Můj pane,“ řekl Lodní Zpovědník, „předpokládejme, že zákony fyziky v našem vesmíru by byla takové, že by staří Řekové dokázali vynalézt jaderné zbraně z materiálů, které mohli najít kolem sebe. Představte si, že by zákony fyziky umožňovaly zničit celé země zrovna tak jednoduše, jako jde namíchat střelný prach. Historie by vypadala o dost jinak, že?“

Akon zmateně přikývl. „No, ano,“ řekl Akon. „Byla by kratší.“

„Nemáme my štěstí, že fyzika *nezafungovala* tímto způsobem, můj pane? Že v našem vlastním čase zákony fyziky neumožňují levné superzbraně, kterým nelze vzdorovat?“

Akon nakrčil obočí -

„Ale můj pane,“ řekl Lodní Zpovědník, „víme doopravdy, co si *myslíme*, že víme? Jaké *jiné* důkazy bychom viděli, kdyby se věci měly jinak? Koneckonců, kdybyste vy *sám* byl fyzikem, a všiml si

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

jednoduchého způsobu, jak způsobit nezměrnou destrukci pomocí nástrojů, které můžete jednoduše koupit, zveřejnil byste to?“

„Ne,“ řekl Akon. V útrobách jako by mu něco začínalo klesat. „Snažil bych se ten objev skrýt a přijít s příběhem, který by ostatní odrazil, aby nic takového nezkoušeli hledat.“

Lord Pilot vydal výstěk, který byl z půlky smíchem a z půlky něčím temnějším. „Bylo to dokonalé. Jsem Lord Pilot a nikdy jsem neměl ani stín podezření.“

„Takže?“ řekl Akon. „Jak to doopravdy je?“

„Um,“ řekl Lodní Inženýr. „No... v zásadě... když přeskočím technické detaily...“

Lodní Inženýr se nadechl.

„Jakákoliv loď se středně velkým Aldersonovým pohonem může z hvězdy udělat supernovu.“

Ticho.

„Což by obecně mohlo vypadat jako špatná zpráva,“ řekl Lord Pilot, „ale z naší perspektivy je to právě tady a právě teď přesně to, co potřebujeme. Pouhá nova by nestačila. Ale odpálit *celou hvězdu* -“ Znovu vydal ten hořký výstěk smíchu. „Žádná hvězda, žádné hvězdné linky. Můžeme z hlavní hvězdy tohoto systému udělat supernovu - ne z toho bílého trpaslíka, z jeho doprovodu. A pak se k nám Superšťastní nebudou schopní dostat. Tedy nebudou schopní dostat se do lidské sítě hvězdných linek. My budeme mrtví. Pokud vám záleží na takových nepodstatných detailech.“ Lord Pilot se rozhlédl kolem Jednacího Stolu. „Záleží vám na tom? Správná odpověď zní ne, mimochodem.“

„Mně na tom záleží,“ řekla Lady Sensorů jemně. „Hodně mi na tom záleží. Ale...“ Složila ruce na stůl a sklonila hlavu.

Někteří kolem stolu přikyvovali.

Lord Pilot se podíval na Lodního Inženýra. „Jak dlouho vám bude trvat upravit náš Aldersonův pohon?“

„Je to hotovo,“ řeklo Lodní Inženýr. „Ale... měli bychom, um, počkat, než budou Superšťastní pryč, aby nemohli detekovat, o co se snažíme.“

Lord Pilot přikývl. „To zní jako plán. Uf, to je *úleva*. A to už jsem si myslel, že to má za sebou celé lidstvo, a ne jenom my.“ Podíval se tázavě na Akona. „Můj pane?“

Akon si opřel hlavu do dlaní. Náhle se cítil unavenější než kdy předtím v životě. Naproti ho od stolu sledoval Zpovědník - nebo to tak vypadalo; kápě byla každopádně otočená jeho směrem.

Říkal jsem vám to, neřekl Zpovědník.

„S vaším plánem je jeden problém,“ řekl Akon.

„Jaký?“ řekl Lord Pilot.

„Něco jste zapomněl,“ řekl Akon. „Něco velice důležitého. Něco, co jste přísahal ochránit.“

Zmatené obličej se na něj zadívaly.

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

„Jestli řeknete něco směšného jako ‚bezpečnost lodi‘-“ řekl Lord Pilot.

Lady Sensorů se nadechla. „Ach ne,“ zamumlala. „Ach ne. Děti Požíračů.“

Lord Pilot vypadal, jako by právě dostal pěstí do břicha. Chmurné úsměvy, které se začínaly šířit kolem stolu, byly nahrazeny hrůzou.

„Ano,“ řekl Akon. Odhlédl od Jednacího Stolu. Nechtěl vidět jejich reakce. „Superšťastní už by se k nám nebyli schopni dostat. A nemohli by se dostat ani k Požíračům. Stejně jako my. Takže Požírači by pokračovali v požívání svých dětí. A ty děti by nadále celé dny umíraly v žaludcích svých rodičů. Bez konce. Stojí celé lidstvo za to?“

Akon opět na okamžik pohlédl ke Stolu. Xenopsycholožka vypadala, že jí bude špatně, po tvářích Pána Fanoušků stékaly slzy a Lord Pilot vypadal, jako by ho pomalu trhali na půlky. Lord Programátor působil, že je abstraktně nad věcí, a Lady Sensorů si zakrývala obličej rukama. (A Zpovědníkův obličej se stále nacházel ve stínu stříbřité kápe.)

Akon zavřel oči. „Superšťastní nás přemění na něco nelidského,“ řekl Akon. „Ne, budme upřímní. Něco méně než lidského. Ale nebude to o *tolik* méně než lidské. Stále budeme mít umění a příběhy a lásku. Prožil jsem celé *hodiny* bez náznaku bolesti, a celkově nemůžu říct, že by na tom bylo něco špatného-“ Slova mu vázla v hrdle, jak v něm rostl hrozný strach. „No. Každopádně. Jestli ten zbývající díl je pro nás *tak* důležitý - máme tu možnost. Je jen otázka, jestli jsme ochotní zaplatit tu cenu. Obětovat děti Požíračů-“

Jsou vlastně dost jako lidské děti.

„- abychom zachránili lidstvo.“

V temnotě někdo křičel, tiché, přidušené vytí, který rozhodně neznělo jako něco, co by Akon kdy v životě slyšel nebo slyšet chtěl. Akon si myslel, že by to mohl být Lord Pilot, nebo Pán Fanoušků, nebo možná Lodní Inženýr. Neotevřel oči, aby to zjistil-

Ozval se zvukový signál.

„Př-př-příchozí v-volání z lodi, *Superšťastných*, můj pane.“ plivala ze sebe Lady Sensorů slova jako kyselinu.

Akon otevřel oči, ale nějak se i nadále cítil jako v temnotě.

„Příjem,“ řekl Akon.

Objevila se před ním Třetí Lady Kiritsugu. Její oči se rozšířily, když si ho prohlédla, ale neříkala nic.

Je to tak, má lady, nevypadám super šťastný.

„Lidstvo, musíme znát vaši odpověď,“ řekla prostě.

Lord Jednatel si zamnul kořen nosu a protřel oči. Bylo absurdní, aby jediná lidská bytost musela odpovídat na takovou otázku. Chtěl to rozhodnutí přehodit na nějakou komisi, nebo většinový hlas lodi, na nějaký trh - něco, co by nevyžadovalo, aby někdo musel přijmout plnou zodpovědnost. Ale loď vedená tímto způsobem by nefungovala ani za běžných okolností, a nebyl důvod si myslet, že za mimořádných okolností by tomu bylo jinak. Byl Jednatel; musel přijmout všechny rady, integrovat je a rozhodnout. Experimenty ukázaly, že žádná organizační struktura ne-Jednatelů se nedokázala

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

vyrovnat s tím, k čemu byl trénován a *motivován*; cokoliv, co fungovalo, bylo jednoduše absorbováno do Jednatelova zvažování rad.

Výhradní rozhodnutí. Výhradní zodpovědnost, pokud by se rozhodl špatně. Absolutní moc a absolutní zodpovědnost, a na tu druhou polovinu nikdy nezapomeňte, můj pane, nebo budete propuštěn hned, jak se dostanete domů. Selžete *neobhajitelně*, můj pane, a všech vašich sto a dvacet let nashromážděného platu v podmínce zmizí, než se stihnete znovu nadechnout.

Ah - a *tentokrát* za to zaplatí i celé lidstvo.

„Nemohu mluvit za celé lidstvo,“ řekl Lord Jednatel. „Mohu rozhodnout, ale jiní mohou rozhodnout jinak. Rozumíte tomu?“

Třetí Lady udělala drobné gesto, jako by na tom nezáleželo. „Jste výjimečný lidský jednatel?“

Akon naklonil hlavu na stranu. „Nijak... *zvlášť*...“

„Pak vaše rozhodnutí silně indikuje, jak se budou rozhodovat i další jednatelé,“ řekla. „Těžko si mohu představit, že jsou možnosti vašeho rozhodovacího mechanismu tak přesně vyvážené, přes celou tu vaši neschopnost připustit si vlastní preference.“

Akon pomalu přikývl. „V tom případě...“

Nadechl se.

Každý druh, který dosáhne hvězd, zajisté bude chápat Vězňovo Dilema. Pokud nedokážete spolupracovat, prostě zničíte pár vlastních hvězd. Ukazuje se, že je to vlastně snadná věc. Podle toho standardu bylo lidstvo vedle Požíračů a Superšťastných něčím jako podvodníkem. Lidstvo jen něco utajilo před sebou samými. Oba další druhy skutečně dokázaly neprovést žádnou hloupost. Jinak by mezi hvězdami ani nešlo nikoho potkat.

Superšťastní se snažili, jak jen mohli, aby spolupracovali tak férově, jak jen bylo možné.

Lidstvo mohlo jen udělat to samé.

„Za sebe jsem nakloněn vaši nabídce přijmout.“

Neohlédl se, aby viděl, jak na to ostatní reagují.

„Mohou tu být další věci,“ dodal Akon, „o které by lidstvo chtělo váš druh požádat, když se naši zástupci setkají. Vaše technologie je mnohem pokročilejší než naše.“

Třetí Lady se usmála. „Samozřejmě takovým vašim požadavkům budeme pozitivně nakloněni. Pokud si dobře vzpomínám, naše první zpráva pro vás zněla - ‚milujeme vás a chceme, abyste byli super šťastní‘. Budeme sdílet vaši radost a budeme si užívat rozkoš společně.“

Akon se nedokázal přimět k úsměvu. „Je to vše?“

„Ta loď Požíračů,“ řekla Třetí Lady, „ta, která na vás nevypálila, ačkoliv vás viděli první. Jste z toho důvodu jejich spojenci?“

„Cože?“ řekl Akon bez přemýšlení. „Ne-“

„*Můj pane!*“ vykřikl Lodní Zpovědník -

Příliš pozdě.

„Můj pane,“ řekla Lady Sensorů hlasem, který se lámal, „lod' Superšťastných vypálila na lod' Požíračů a zničila ji.“

Akon s hrůzou hleděl na Třetí Lady.

„Omlouvám se,“ řekla Třetí Lady Kiritsugu. „Ale naše vyjednávání s nimi selhala, jak jsme předvídali. Naše lod' jim nic nedlužila a nic neslíbila. Díky tomuto zásahu bude podstatně jednodušší projít celou jejich síť hvězdných linek, až se k nim vrátíme. Budou to jejich děti, kdo bude trpět kvůli případným prodlevám. Je to jasné, můj pane?“

„Ano,“ řekl Akon chvějícím se hlasem. „Je to jasné, má Lady Kiritsugu.“ Chtěl protestovat, chtěl křičet. Ale válka teprve začínala, a toto by mělo zachránit -

„Budete je varovat?“ zeptala se Třetí Lady.

„Ne,“ řekl Akon. Byla to pravda.

„Přeměnit Požírače má přednost před přeměnou vašeho vlastního druhu. Odhadujeme, že celá operace s Požírači může trvat několik týdnů vašeho času. Doufáme, že vám čekání nebude vadit. To je vše,“ řekla Třetí Lady.

A hologram zmizel.

„Lod' Superšťastných odlétá,“ řekla Lady Sensorů. Potichu plakala, zatímco stále plnila svou povinnost hlásit. „Směřuji zpět ke své původní hvězdné lince.“

„Dobře,“ řekl Akon. „Vezměte nás domů. Musíme nahlásit výsledky vyjednávání-“

Ozval se neartikulovaný skřek hrdla, které jakoby se snažilo prorazit stěny Jednačky. To Lord Pilot se vyřítit ze své sedačky a zbaven všech zábran se vrhl vpřed.

Ale nepovšimnut za svým cílem vytáhl Lodní Zpovědník ze svého rukávu malý paralyzer - zbraň, k jejímuž použití měl na lodi autorizaci jen on sám, pokud došel k rozhodnutí, že došlo k mentálnímu zhroucení. Náhlým pohybem se Zpovědníkova ruka vymrštila...

[...a uspala Lorda Pilotu \(běžný konec\)](#)

[...a uspala Lorda Jednatele \(skutečný konec\)](#)

6. Běžný konec: Poslední slzy

Dnes přišel ten den.

Ulice staré Země byly k prasknutí nacpané lidmi. Všichni hleděli do nebe. I k oknům byly natlačené obličeje.

V očekávání konce svých strastí.

Akon z balkónu pokoje v dobře hlídaném hotelu na všechny ty tváře shlížel. Bylo mnoho těch, kdo by si na něm chtěli násilím zchladit žáhu. To bylo pochopitelné. Na většině tváří v davu šlo vidět strach, na některých hněv; jen velmi málo se jich usmívalo, a Akon měl podezření, že tací se možná jen

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

neudrželi pohromadě. Akona napadlo, jak asi právě teď vypadá jeho vlastní obličej.

Ulice ale byly méně nacpané, než mohly být ještě o pár týdnů nazpět.

O této části Superšťastným nikdo neřekl. Poslali velvyslaneckou loď „pro případ, že by vyvstaly nějaké urgentní požadavky, se kterými bychom mohli pomoci“, a ta dorazila hned za patami *Nemožné*. Nedali té lodi šifrovací klíče k lidskému Netu, ani jí nedovolili přistát. Superšťastní kvůli tomu byli *velice* podezřívaví a velvyslanecká loď vyplivla hordu menších lodiček, aby sledovaly zbytek lidských hvězdných linek –

Ale kdyby se to Superšťastní dozvěděli, pokusili by se to zastavit. Jakkoliv.

To byla cena, kterou si za žádnou cenu netroufali do dohody zahrnout. Něco takového *muselo* existovat – nějaká alternativa.

Celá čtvrtina posádky *Nemožné Možné Země* spáchala sebevraždu, když se zpráva o paktu a jeho ceně roznesla. Akon si myslel, že další s tím vyčkávali, jen aby mohli být se svou rodinou. Na Zemi to procento pravděpodobně bude ještě větší. Vláda, nebo to, co z ní zbývalo, odmítla zveřejnit statistiky. Šlo jen sledovat, jak vynášejí těla z bytů – v obyčejných, neoznačených krabicích, pro případ, že by loď Superšťastných situaci sledovala.

Akon polkl. Strachem mu už vysychalo v hrdle, měl strach ze změny, strach z toho, že se stane něčím jiným, co už nebude tak docela *on sám*. Chápal potřebu ten strach ukončit za každou cenu. Ale zároveň nedokázal pochopit ty sebevraždy. Byla snad smrt *menší* změnou? Zemřít *neznamenalo* opustit svět, *neznamenalo* to útěk nějak jinam; byla to prostě náhlá změna všech součástí vašeho já v nic.

Mnoho rodičů tu volbu provedlo za své děti. Vláda se tomu *snažila* zamezit. Superšťastným se to nebude líbit, až na to přijdou. A *nebylo* to správné, když děti samy by se světa bez bolesti nijak zvlášť nebály. Nebylo to, jako by rodiče a děti mohli spolu někam *odejít*. Vláda dělala, co mohla, vydávala vyhlášky, vyhrožovala zabavováním – ale těžko k něčemu nutit lidi, kteří stejně očekávali, že budou muset zemřít.

Takže často vynášeli tělo matky s tělem dcery, tělo otce s tělem syna.

Akon věděl, že přeživším to bude ještě *podstatně* víc líto, jakmile budou mít blíž k úhlu pohledu Superšťastných.

Stejně jako jim bude líto, že nesežrali droboučká tělíčka všech těch novorozenců.

Z davu se ozvalo zašumění, jak se tisíce lidí naráz nadechly. Akon vzhlédl vzhůru a na obloze uviděl oblak lodí, které se blížily od Slunce a hvězdné linky do Huygens. I na tuto vzdálenost se lehce leskly. Akon hádal – a jak jedna z lodí přiletla blíž, ověřil si, že měl pravdu – že lodi Superšťastných už nejsou hnusné, pulzující záležitosti, ale pomalu se měnící zářivé krystaly, které lahodily okům lidí i Požíračů. Superšťastní bleskově splnili svou vlastní část úmluvy. Jejich nový smysl pro estetiku byl již teď na průsečíku vkusu všech tří světů.

Loď přiletěla blíž, nad hlavy. Ve vzduchu byla tišší než ty nejlepší lidské lodi, jasně a nehlučně se leskla; kdyby někdo neměl tušení o tom, jak vypadá hvězda zblízka, představoval by si ji na noční obloze takto.

Loď zastavila a vznášela se nad ulicemi a budovami.

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

Další jasné lodi stále ještě hledaly své cíle, a přelétávaly po nebi jako padající hvězdy.

Z lodi začaly proudit dolů k davu ladné a dlouhé zářící výhonky. Jeden z nich se přiblížil k jeho vlastnímu balkonu a Akon viděl, že jsou na jeho konci křivkami naznačeny dveře.

Dav se nerozpadl, nerozprchl, nepanikařil. Výkřiky se nerozšířily, jen silní objímali slabé a utěšovali je. To bylo něco, na co šlo být v posledních okamžicích starého lidstva hrdý.

Výhonek, který směřoval k Akonovi, se zastavil přesně před ním. Dveře, naznačené na jeho konci, se rozevřely.

A samozřejmě dav pod ním teď hleděl vzhůru na něj.

Akon se zhluboka nadechl. Báł se, ale -

Nemělo smysl tu dál stát, *dál* se bát, zažívat marnou neužitečnost.

Vstoupil dveřmi do příjemné, dobře osvětlené průsvitné komory.

Dveře se za ním opět zavřely.

Bez jediného šubnutí a neslyšně se komora dala do pohybu vzhůru směrem k cizí lodi.

Ještě jednou naposledy pomyslel Akon na všechn svůj strach, na ten pocit, že mu je špatně od žaludku, a na pálení v hrdle, ze kterého se stávala bolest. Velmi, velmi silně se štípl do ruky, a procítoval varovný signál, který mu říkal, aby toho nechal.

Sbohem, pomyslel si Akon; a po tvářích mu začaly stékat slzy, jak mu to jediné tiché slovo naposled zlomilo srdce.

7. Skutečný Konec: Obětní Oheň

Akon se složil jako loutka, jako by už většina jeho vodících nití byla dávno přestřižena a jeho končetiny už visely jen na několika posledních vláknech.

Strach, šok, zděšení, neskryvané překvapení: Jednací místnost zírala užasle na Zpovědníka.

Z pod kápě se ozvala slova, která se z jejího stínu nikdy nesměla ozvat: slova příkazu. „Lorde Pilote, vezměte nás linkou zpět do systému Huygens. Musíme letět *hned*, jsme na kritické cestě. Lady Senzorů, potřebuji, abyste vynutila naprosté uzavření všech lodních komunikačních kanálů s výjimkou jediného kanálu pod vaší přímou kontrolou. Pán Fanoušků mi získá plnou moc nad majetkem každé bytosti na této lodi. Budeme potřebovat kapitál.“

Jednačka byla na okamžik ztuhlá, bez hlesu a bez pohybu, a všichni čekali, až někdo jiný něco udělá.

A pak -

„Uvádím loď do pohybu, můj pane,“ řekl Lord Pilot. Jeho obličej vypadal opět přičetný. „Jaký máte plán?“

„*Není* to tvůj pán!“ okřikl ho Pán Fanoušků. Pak ztlumil hlas. „Omluvte mě. *Zpovědníku* - nezdálo se mi, že by náš Lord Jednatel přišel o rozum. A zrovna vy se nemůžete jen tak chopit moci-“

„Pravda,“ odpověděl oslovený, „Akon byl přičetný. Ale také to byl čestný muž, který by dodržel slovo,

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

keré dal, a to jsem nemohl dovolit. Co se mne týká – podvedl jsem své povolání už třikrát a nejsem již déle Zpovědníkem.“ Během této odpovědi si bývalý Zpovědník shrnul kápi –

V jakékoliv jiné chvíli by ta slova a ten pohyb a odhalený obličej vyvolaly šok až téměř na omdlení. V tento den, když bylo v sázce celé lidstvo, se to ale jevilo jen jako zajímavost. Chaos už dávno panoval, šílenství už do světa vpadlo dávno, a že ho bude o něco víc, se zdálo bezpředmětné.

„Předku,“ řekl Pán, „máte *dvojnásob* zapovězeno používat moc.“

Bývalý Zpovědník se suše usmál. „Pravidla jako toto existují jen v našich myslích, jak jistě víte. A vedle toho,“ dodal, „nesnažím se teď ovlivnit budoucnost lidstva, jen vstupuji do trasy kulce. To není ani rada, natož příkaz. A je... *odpovídající*... že jsem to já, a ne nikdo z vás, kdo tuto věc nařizuje–“

„Nasrat a rozmazat,“ řekl Lord Pilot. „Teď je potřeba zachránit lidstvo, ne?“

Chvíli bylo ticho, jak se ostatní snažili přijít na správnou odpověď.

Pak si Pán Fanoušků povzdechnul a sklonil hlavu v souhlasu s bývalým Zpovědníkem. „Poslechnu vaše rozkazy... *kiritsugu*.“

Na to sebou trhnul i Kiritsugu, ale měli před sebou práci, na kterou zbývalo jen málo času.

V systému Huygens sledovali, jak se *Nemožná Možná Země* při návratu z bedlivě sledované expedice objevila na konci linky, která předtím jevila známky nebývalé anomálie. Okamžitě, bez zpoždění byť jediného cyklu hodin, odvysílala loď tržní příkaz.

To samo o sobě bylo nelegální na tucet způsobů. Pokud *Nemožná* udělala vědecký objev, měla experimentální výsledky otevřeně odvysílat předtím, než se na jejich základě pokusí obchodovat. Jinak by výsledkem nebyl zisk, ale chaos, jak se s vámi obchodníci celého trhu odmítali bavit; jen na základě skutečnosti, že jste *chtěli* od nich nakupovat nebo prodávat pro ně bylo dostatečným důvodem k tomu *nesvolit*. Celý trh se vzpřichl, jak se obchodníci snažili uhodnout, o jaké neznámé experimentální výsledky by se mohlo jednat, a která z jejich protistran tuto informaci soukromě dostala.

Nemožná tato pravidla ignorovala. Odvysílala specifikaci nového predikčního kontraktu, označenou jako NOUZOVÉ a OKAMŽITÉ ŠKODY a PŘÍZNAK ZPOVĚDNÍK – značky, které při zneužití nesly extrémní postihy až po konfiskaci všeho; ale i jen jediná z nich by znamenala, že se kontrakt objeví na trzích prognóz téměř rychlostí surového signálu.

Nemožná na tento kontrakt zadala úvodní objednávku, zajištěnou téměř vším majetkem celé posádky.

Text prognózy zněl:

Za tři hodiny a čtyřicet jedna minut bude zneprůchodněna linka mezi Huygens a Zemí.

Do třiceti minut poté každý člověk, který v tomto systému zůstane, zemře.

Veškerý provoz tímto systémem poté bude navždy ukončen.

(Následující text nemá za účel popsat termíny kontraktu, ale ospravedlňuje, proč

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

pravděpodobnostní odhad této nabídky má velký společenský užitek:

MIMOZEMŠŤANÉ. KAŽDÝ, KDO MÁ LOĎ, NAPLNĚTE JI DĚTMI A ODLEŤTE! OKAMŽITĚ SE DOSTAŇTE Z HUYGENS!)

V systému Huygens uběhl čas tak asi na jeden nádech.

A pak se trhy zbláznily, jak se všichni obchodníci snažili vypočítat šance, a jak všichni obchodníci s rodinou opouštěli své pozice a snažili se své děti dostat do lodí.

„Šest,“ mumlal si Pán Fanoušků, „sedm, osm, devět, deset, jedenáct-“

V Jednačce se objevil hologram, signál od Prezidenta Hlavního Celního Úřadu Huygens s žádostí (nebo spíše požadavkem) na rozhovor s Lordem Jednatel *Možné Nemožné Země*.

„Připojte ho,“ řekl Lord Pilot, který teď seděl na Akonově místě jako loutka, kterou dosadil Kiritsugu.

„Mimozemšťané?“ dožadovala se Prezidentka, a pak její oči zachytily Pilotovu uniformu. „Vy nejste Jednatel-“

„Náš Lord Jednatel je uspán,“ řekl vedle Pilota sedící Kiritsugu; měl na sobě opět kápi Zpovědníka, aby se vyhnul vysvětlování. „Byl pod větším stresem než kdokoliv z nás-“

Prezidentka udělala úsečné gesto. „Vysvětlete mi tenhle - *kontrakt*. A jestli je to pokus o manipulaci s trhem, zaručuji, že vás budou lechtat ještě, až budou chladnout poslední hvězdy!“

„Letěli jsme do hvězdné linky, která projevovala anomální chování,“ řekl Lord Pilot, „a zjistili jsme, že v systému na druhé straně došlo k výbuchu novy. Jinými slovy, má Lady Prezidentko, jev byl přímým důsledkem novy, a podobné projevy tedy byly vidět na *všech* hvězdných linkách vedoucích z onoho systému. Dosud jsme nikdy na žádné mimozemšťany nenarazili - ale odpovídá to pravděpodobnosti, že by každý *jeden* systém, který jsme prozkoumali, byl kolonizován. Možná i v tomto systému by mohla některá linka vést do cizího systému - ale nemáme způsob, jak zjistit *kerá*, a otevírat novou linku je nákladné. Nova posloužila jako signál pro setkání, má Lady Prezidentko. Pravděpodobnost, že se s mimozemšťany potkáme při přímém průzkumu, je nízká, ale pravděpodobnost, že máme společný alespoň jeden *sousední* svět je vysoká.“

Prezidentka byla bledá. „A mimozemšťané jsou nepřátelští?“

Lord Pilot se mimoděk podíval na Kiritsugu.

„Naše hodnoty nejsou kompatibilní“, řekl Kiritsugu.

„Ano, to je dobrý způsob, jak to vyjádřit,“ řekl Lord Pilot. „A bohužel, má Lady Prezidentko, jejich technologie je mnohem dál než naše.“

„Lorde... Pilote,“ řekla Prezidentka, „jste si jistý, že se mimozemšťané chystali vyhladit celé lidstvo?“

Lord Pilot se mírně usmál pevně sevřenými rty. „Nekompatibilní hodnoty, má Lady Prezidentko. Jsou velmi pokročilí v biotechnologiích. To by mělo stačit.“

Po čele Prezidentky stékal pot. „A proč tedy vás nechali odletět?“

„Zajistili jsme, že se dozvěděli uvěřitelnou lež,“ řekl Lord Pilot jednoduše. „Jeden z důvodů, proč jsou pokročilejší než my, je ten, že nejsou příliš zdatní v klamání.“

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

„Nic z toho,“ řekla Prezidentka, a teď se jí chvěl hlas, „nic z toho nevysvětluje, proč má být najednou linka *mezi Huygens a Zemí* neprůchodná. Pokud to, co říkáte, je pravda, zajisté se mimozemšťané přeženou přes náš svět a na Zemi a do lidské sítě linek. Proč si myslíte, že se tuto jednu linku podaří uzavřít?“

Lord Pilot se nadechl. Bylo dobré mluvit pravdu přesně ve chvíli, kdy jste měli co skrývat. „Má Lady Prezidentko, potkali jsme u novy *dva* mimozemské druhy. První druh si s námi vyměnil vědecké informace. Prcháme před tím druhým. Ale od *prvního* druhu jsme se dozvěděli skutečnost, kterou zde tato loď může použít k uzavření linky na Zemi. Z očividných důvodů, má Lady Prezidentko, tuto skutečnost nechceme sdílet veřejně. Tato část naší závěrečné zprávy bude zašifrována jen klíčem pro Předsedu Mezihvězdné Asociace pro Pokrok Vědy a pro nikoho jiného.“

Prezidentka se začala smát. Byl to divoký, hysterický smích, který způsobil, že se na ni obrátila kápě Kiritsugu. Z koutku obrazovky vstoupila do obrazu ruka v rukavici; ruka Prezidentčina vlastního Zpovědníka. „Má lady...“ ozval se měkký ženský hlas.

„Ah, *velmi* dobře,“ řekla Prezidentka. „Ah. Skvostné. Takže *vaše* loď bude zodpovědná za tuto katastrofu. Vy to připouštíte? Já žasnu. Pravděpodobně jste zvládli neříct mi žádnou přímou lež. Plánujete vyhodit do vzduchu hvězdu a zabít patnáct miliard lidí, a snažíte se přitom držet pravdy.“

Lord Pilot pomalu přikyvoval. „Když jsme porovnali vědeckou databázi prvního druhu s naší vlastní-“

„Ne, neříkejte mi to. Bylo mi řečeno, že to může zajistit jediná loď, ale není mi určeno vědět jak. Je úžasné, že mimozemský druh by mohl být tak mírumilovný, že by něco *takového* ani nepovažoval za tajemství. Myslím, že s těmihle mimozemšťany bych se chtěla potkat. Znějí mnohem příjemněji, než ten druhý druh – čemu se smějete?“

„Má Lady Prezidentko,“ řekl Lord Pilot, který se rychle vzpamatoval, „odpusťte, máme toho spoustu za sebou. Omluvte, že se ptám, ale evakuujete už planetu?“

Prezidentčin pohled působil náhle ostře a pronikavě jako oheň hvězd. „Evakuace byla samozřejmě okamžitě spuštěna. Pokud se mýlíte, k žádným *srovnatelným* škodám nedojde. Ale tři hodiny a čtyřicet jedna minut nejsou dost času ani na evakuaci *deseti procent* všech *děti* na této planetě.“ Prezidentčiny oči zaletěly k něčemu mimo záběr. „Mít osm hodin, mohli bychom povolat lodi z nexusu Země a evakuovat celou planetu.“

„Má lady,“ ozval se měkký hlas za Prezidentkou, „v sázce je celý lidský druh. Ne jen celá síť hvězdných linek za Zemí, ale celá budoucnost lidstva. *Každý* nárůst pravděpodobnosti, že během té doby sem dorazí mimozemšťané-“

Prezidentka shodila svou židli, když se jediným plynulým pohybem postavila, a pohnula se tak rychle, že úhel pohledu se rozhoupal, jak se snažil sledovat ji a stínem zahalenou postavu, stojící po straně. „Říkáte mi tím,“ řekla, a její hlas přešel v jekot, „že *mám držet hubu a spočítat nám to?*“

„Ano.“

Prezidentka se otočila zpět na kameru a řekla prostě, „Ne. *Nevíte*, jestli jsou vám mimozemšťané v patách, nebo ano? Ani *nevíte*, jestli tu linku opravdu dokážete uzavřít! Bez ohledu na to, co předpovídá vaše *teorie*, nikdy nebyla vyzkoušena, je to tak? Co když způsobíte zášleh dost intenzivní na to, aby usmažil naši planetu, ale slunce samo nevybuchne? Miliardy lidí by zemřely *pro nic za nic!* Takže pokud mi neslíbíte alespoň – dejme tomu devět hodin, abych mohla dokončit evakuaci planety – nechám vaši loď zničit, než to stihnete provést.“

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

Nikdo na *Nemožné* nepromluvil.

Prezidentka udeřila pěstí do stolu. „Rozumíte mi? *Odpovězte!* Nebo ve jménu Huygens zničím vaši loď-“

Zpovědnice zachytila tělo Prezidentky a pomalu ho uložila na zem.

I Lord Pilot byl bledý a tichý. Ale alespoň *toto* bylo v rámci zákona a tradice; nikdo nemohl takové myšlení nazvat přičetným.

Na displeji Zpovědnice sklonila kápi. „Budu informovat trhy, že Lady Prezidentku vaše zprávy rozkolísaly,“ řekla potichu, „a doporučím vládě, aby pokračovala v evakuaci bez dalších dotazů. Je tu ještě něco jiného, co byste jim chtěli povědět?“ Její hlava se lehce pootočila ke Kiritsugu. „Nebo mně?“

Nastala zvláštní, rychlá pauza, jak stíny pod kápěmi hleděly jeden na druhý.

Pak: „Ne,“ odpověděl Kiritsugu. „Myslím, že vše bylo řečeno.“

Kápě Zpovědnice přikývla. „Sbohem.“

„Tak a je to,“ řekl Lodní Inženýr. „Máme jedolitou, stabilní pozitivní smyčku zpětné vazby.“

Na obrazovce viděli majestát hvězdy Huygens a obývané planety Huygens IV. Přes něj byla ve falešných barvách znázorněna proudící smyčka Aldersonových sil, kterou *Nemožná* neustále přikrmovala.

Fúze v hvězdě se teď zesilovala, jak Aldersonovy síly pobízely jaderné bariéry k rozpadu; a čím silněji probíhala fúze, tím více Aldersonových sil vznikalo. Dokola a dokola. Všechna síla *Nemožné*, plný výkon jejich pohonu, jen sloužil k mírnému ohýbání ohromných sil, které vznikaly; posouval část sil, aby tvořily kruh namísto přímky. Ale teď -

Skutečně se hvězda rozjasnila? Věděli, že to je jen jejich představivost. Fotonům za normálních okolností trvá staletí, než z hvězdy uniknou. Jádro hvězdy se snažilo roztáhnout, ale roztahovalo se pomalu - až příliš pomalu - než aby mohlo předběhnout pozitivní zpětnovazebnou smyčku, která se vytvořila.

„Násobící faktor jedna celá nula pět,“ řekl Inženýr. „Roste to teď rychleji a smyčka se zdá netknutá. Myslím, že můžeme říct, že tato operace skončí... úspěchem. Jedna celá dva.“

„Detekujeme nestabilitu hvězdné linky,“ řekla Lady Senzorů.

Lodi v horečných návalech stále mizely v lince k Zemi, až do posledního okamžiku připojené k civilizaci v Huygens tenoučkými nitkami Aldersonovy síly.

„Um, pokud by ještě chtěl někdo něco dodat k naší závěrečné zprávě,“ řekl Lodní Inženýr, „má na to asi deset vteřin.“

„Vyřidte ode mě lidstvu-“ řekl Lord Pilot.

„Pět vteřin.“

Lord Pilot triumfálně zařval s pěstí pozdvíženou do vzduchu: „Žijte, a občas buďte nešťastní!“

Toto je konec

celé závěrečné zprávy

Nemožné Možné Země

8. Epilog: Pokání

Huygens navštívil oheň.

Hvězda vybuchla.

Uvzlé lodi s dětmi, které prodleva pár vteřin odsoudila k záhubě, se stále tlačily kolem místa, kde se donedávna nacházela brána k Zemi. Byla to spousta lodí, až příliš mnoho odsouzených ke zkáze. Kdyby bývali odletěli o minutu dřív, jen *pro jistotu*; ale pokušení naložit na loď ještě aspoň to jedno dítě muselo být neodolatelné. Alespoň tentokrát udělat tu vřelou a vstřícnou věc, a nebýt chladní a vypočítaví. Nemůžete jim to mít za zlé, nebo ano...?

Ano, vlastně byste mohli.

Lady Sensorů vypnula displej. Bylo to příliš bolestivé.

Na trhu Huygens ceny některých kontraktů vyletěly na 100%. Byli všichni boháči s naprosto bezcenným majetkem – až do chvíle, než je smete nápor supernovy.

„Takže,“ řekl nakonec Lord Pilot. „Jaká aktiva si zachovají cenu na trhu s životností devět minut?“

„Chlast pro okamžitou spotřebu,“ řekl Pán Fanoušků okamžitě. „Tomu se říká–“

„Preferovat likviditu,“ sborově odpověděli ostatní.

Pán Fanoušků se zasmál. „Dobře, to bylo příliš očividné. No... čokoláda, sex–“

„Ne nutně,“ řekl Lord Pilot. „Pokud dokážete vypotřebovat celé zásoby čokolády naráz, převyšší *skutečně* poptávka nabídku? To samé se sexem – jeho hodnota by se vlastně mohla snížit, kdyby najednou všichni chtěli. A jen *devět minut*?“

„Dobře, tak jinak, znalými odborně provedený orální sex. A tvrdé drogy s nebezpečnými vedlejšími účinky; poptávka by musela hrozně stoupnout v porovnání s nabídkou–“

„Takové hlouposti,“ vyjádřil se Lodní Inženýr.

Pán Fanoušků pokrčil rameny. „Co *chytrého* se během posledních nenahrávaných minut svého života chystáte říct vy?“

„Nezáleží na tom,“ řekla Lady Sensorů. V obličeji se jí zračil zvláštní klid. „Na ničem, co teď uděláme, nezáleží. Nebudeme už muset žít s následky. Nikdo nebude muset. Celá tato chvíle se vypaří, až nás zasáhne výbuch. Role, kterou jsem vždycky hrála, představa sebe sama, kterou o sobě mám... nezáleží na ničem. Je... je v tom jistý mír, že už dál nemusím být Dalia Ancromein.“

Ostatní se na ni podívali. Takhle celou tu chvíli pohřbít.

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

„No,“ řekl Pán Fanoušků, „když už jste to načala, hádám, že bych cítil mír, kdyby nebylo té šílené hrůzy.“

„Nemusíte cítit šílenou hrůzu,“ řekla Lady Sensorů. „To jen máte ve své hlavě představu o tom, co byste měl cítit. O roli někoho, kdo bezprostředně čelí smrti. Ale já už nemusím hrát žádné role. Nemusím cítit šílenou hrůzu. Nemusím se snažit ještě zběsile nahnat pár posledních chvil zábavy. Už nemám žádné povinnosti.“

„Ach,“ řekl Pán Fanoušků, „takže hádám, že v této chvíli přijdeme na to, kdo doopravdy jsme.“ Na okamžik zastavil, a pak pokrčil rameny. „Nezdá se, že bych byl někým zvláštním. No co už.“

Lady Sensorů vstala a přešla přes místnost k Lordu Pilotovi, který se ve stoje díval na obrazovku.

„Můj Lorde Pilote,“ řekla Lady Sensorů.

„Ano?“ řekl Lord Pilot. V obličejí měl očekávání.

Lady Sensorů se usmála. Bylo to bizarní, ale ne děsivé. „Víte, můj Lorde Pilote, že jsem často přemýšlela, jak úžasné by bylo smět vás jednou pořádně nakopnout do koulí?“

„Um,“ řekl Lord Pilot. Jeho ruce a nohy se napjaly, jak se připravil na obranu.

„Ale teď, když bych to mohla udělat,“ řekla Lady Sensorů, „zjišťuji, že ve skutečnosti nechci. Zdá se... že nejste tak hrozný člověk, jak jsem si myslela.“ Vydala ze sebe krátký povzdech. „Kéž bych si to bývala uvědomila dřív.“

Ruka Lorda Pilota bleskově vystřelila vpřed a popadla ňadro Lady Sensorů. Bylo to tak nečekané, že nikdo neměl čas zareagovat, nejméně pak ona sama. „No, zřejmě netušíte,“ řekl Pilot, „že jsem právě tak perverzní, jak jsem si myslel. Můj odhad sebe sama byl přesnější než váš, cha cha-“

Lady Sensorů ho nakopla kolenem do rozkroku dost tvrdě na to, aby se s úpěním složil na podlahu, ale ne dost tvrdě na to, aby potřeboval ošetření.

„Dobře,“ řekl Pán Fanoušků, „mohli bychom se prosím nevydávat touto cestou? Rád bych umřel alespoň s *nějakou* důstojností.“

Nastalo dlouhé, nepříjemné ticho, přerušované jen tichým „Au au au au...“

„Chtěli byste slyšet něco zábavného?“ zeptal se Kiritsugu, který kdysi býval Zpovědníkem.

„Pokud se takhle musíte ptát,“ řekl Pán Fanoušků, „když odpovědí samozřejmě bude ano, a plýtvat zbývajícími vteřinami-“

„V dávných časech, které si nikdo z vás nedokáže ani představit, když mi bylo sedmnáct – což ani tehdy neznamenal plnoletost – jsem jednou ulicemi sledoval mladou dívku, a pak jsem ji rozřezal nožem tak, že se nemohla postavit, a pak, ještě než zemřela, jsem ji ojel. Bylo to ještě strašnější, než si představujete. A hluboko uvnitř jsem si užíval každou minutu.“

Ticho.

„Musím říct, že na to nevzpomínám často. Je to už dlouho a od té doby jsem užil spoustu přípravků na zvýšení inteligence. Ale přesto – zrovna mě napadlo, že tento skutek mi to *konečně* pomůže překonat.“

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

„Um,“ řekl Lodní Inženýr. „Právě jsme zabili patnáct miliard lidí.“

„Ano,“ řekl Kiritsugu, „to je právě na tom to zábavné.“

Ticho.

„Připadá mi,“ dumal Pán Fanoušků, „že bych se měl cítit mnohem hůř, než se vlastně cítím.“

„Jsme v šoku,“ zaznamenala Lady Sensorů odtažitě. „Čekala bych, že nás to dostihne tak do půl hodiny.“

„Myslím, že mě už to dostihlo,“ řekl Lodní Inženýr. Jeho obličej byl zkroucený. „Já – já si dělal takové starosti, že *nebudu* schopen zničit svou domovskou planetu, že jsem se až doteď ani necítil nešťastný, že jsem *uspěl*. Je to... bolestivé.“

„Já jsem jen znečitlivělý,“ řekl Lord Pilot z podlahy. „No, bohužel až na místa tady dole.“ Pomalu se posadil. „Ale měl jsem uvnitř sebe takovou absolutně neměnnou věc, která se teď ozývala tak nahlas, že všechno přeřvala. Nikdy jsem nevěděl, že mám v sobě takové místo. Nezbyl ve mně prostor pro nic jiného, dokud lidstvo nebude v bezpečí. Ale teď už se můj mozek unavil. Takže jsem jen znečitlivělý.“

„Bylo, nebylo,“ řekl Kiritsugu, „kdysi dávno žili lidé, kteří shodili atomovou bombu U-235 na místo zvané Hirošima. Zabili tím zhruba nějakých sedmdesát tisíc lidí, a ukončili válku. A kdyby měl ten dobrý a slušný důstojník, který stiskl to tlačítko, přijít ke každému muži, ženě a dítěti a podříznout jim hrdlo jednomu po druhém, zlomilo by ho to dávno předtím, než by těch sedmdesát tisíc lidí zabil.“

Někdo vydal dáivý zvuk, jako by zkoušel vykašlat něco, co se zaseklo hluboko v hrdle.

„Ale zmáčknout tlačítko je něco jiného,“ řekl Kiritsugu. „Nevidíte všechny ty následky. Bodnout někoho nožem má na vás dopad. Alespoň poprvé. Zastřelit někoho pistolí je jednodušší. Vzdálenost několika metrů znamená až překvapující rozdíl. To, že je potřeba jen stisknout spoušť, z toho dělá ještě úplně něco jiného. A zmáčknout tlačítko na vesmírné lodi – to je ze všeho nejjednodušší. Ta část s ‚patnácti miliardami‘ se tím tak nějak spláchně. A co je ještě důležitější – myslet si, že jste udělali *správnou* věc. Vznešenou, morální, úctyhodnou věc. Pro bezpečí vašeho kmene. Být na to *hrdí*–“

„Chcete říct,“ řekl Lord Pilot, „že to *nebyla* správná věc?“

„Ne,“ řekl Kiritsugu. „Říkám jen, že ať byla správná nebo ne, jediné, co je třeba, je tomu *věřit*.“

„Chápu,“ řekl Pán Fanoušků. „Takže můžete zabít miliardy lidí, aniž byste to nějak prožíval, pokud to uděláte stisknutím tlačítka a jste si jist, že to je správná věc. Taková je lidská povaha.“ Pán Fanoušků přikývl. „Jak cenná a důležitá lekce. Budu si ji pamatovat po zbytek života.“

„Proč takové věci říkáte?“ tázal se Lord Pilot Kiritsugu.

Kiritsugu pokrčil rameny. „Když mi nezbývají důvody cokoliv dělat, jsem člověkem, který říká pravdu.“

„Je to špatně,“ řekl Lodní Inženýr tichým, chraplavým hlasem, „*vím*, že to není správné, ale – přeju si, aby už si ta trochu supernova spšíšila.“

„Není důvod, aby vás to bolelo,“ řekla Lady Sensorů zvláštním klidným hlasem. „Jen požádejte

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

Kiritsugu, aby vás uspal. Už se nikdy neprobudíte.“

„...ne.“

„Proč ne?“ zeptala se Lady Senzorů tónem prosté abstraktní zvědavosti.

Lodní Inženýr zaťal ruce v pěsti. „Protože pokud je bolest takový přečin, mají Superšťastní pravdu.“ Podíval se na Lady Senzorů. „Mýlíte se, má paní. Tyto okamžiky jsou stejně skutečné jako všechny ostatní okamžiky našich životů. Supernova je nepřiměřeně neexistovat.“ Snížil hlas. „To aspoň tvrdí můj kortex. Můj diencefalon si přeje, abychom ke slunci byli blíž.“

„Mohlo by to být horší,“ podotknul Lord Pilot. „Mohlo by to *nebolet*.“

„Co se mě týká,“ řekl potichu Kiritsugu, „už jsem si to zvizualizoval a přijal, a pak už je to jen příležitost sledovat, jak se to celé vyvine.“ Povzdechl si. „Nejnebezpečnější pravda, jakou Zpovědník zná, je, že společenská pravidla jsou jen sdílená halucinace. Zvolit si probuzení z toho snu znamená zvolit si ukončení svého života. To jsem věděl, už když jsem Akona omráčil, i bez té supernovy.“

„Dobře, podívejte se,“ řekl Pán Fanoušků, „klidně řekněte, že jsem morous, ale copak nemůžete někdo říct něco víc *povznášejícího*?“

Lord Pilot škubnul palcem ve směru šířícího se výbuchu supernovy, vzdáleného sto vteřin. „Cože? O *tomhle*?“

„Ano,“ řekl Pán Fanoušků. „Rád bych svůj život ukončil na pozitivnější notu.“

„Zachránili jsme lidstvo,“ nabídl Lord Pilot. „Člověče, to je věc, kterou byste si mohl opakovat pořád dokola a dokola a dokola-“

„Co dál.“

„Jak co dál?!“

Pán Fanoušků dokázal po několik vteřin udržet vážný obličej, ale pak se musel začít smát.

„Víte,“ řekl Kiritsugu, „nemyslím, že by mezi moderními lidmi byl někdo, kdo by považoval mé bývalé já za něco jiného než jen ubohou, zneužívanou oběť. Jsem si celkem jistý, že moje matka v těhotenství pila, což tehdy vašemu dítěti mohlo zařídit něco, čemu se říkalo Fetální alkoholový syndrom. Byl jsem chudý, nevzdělaný a v prostředí vlastní snaze tak nepřátelském, že si to ani nedokážete představit-“

„To *nezní dost povzbudivě*,“ řekl Pán Fanoušků.

„Ale nějak,“ řekl Kiritsugu, „přes všechny tyhle výborné výmluvy – jsem tomu ani *sám* nevěřil. Možná proto, že jsem o některých výmluvách přemýšlel už *předem*. Nejvíc mě dostává ta část o nicnedělání. Ostatní vysoko nad mou hlavou bojovali ve válce o záchranu světa. V mracích vysoko nahoře se blýskalo, já jsem se schovával ve sklepech a snažil se tu bouři nějak přetrpět. A když už jsem byl zachráněn a vyléčen a vzdělán, vlastně poprvé vůbec schopný pomáhat ostatním – bylo už v zásadě po bitvě. Vědomí, že jsem byl obětí, kterou někdo *jiný* musel zachraňovat, jen další bodík ve skóre někoho jiného – to mi nějak celé ty roky leželo v žaludku...“

„...každopádně,“ řekl Kiritsugu, a na jeho prastarém obličejí byl mírný úsměv, „teď už se cítím líp.“

„Znamená to tedy,“ zeptal se Pán Fanoušků, „že teď je váš život završen, a můžete bez výčitek

Eliezer Yudkowsky: Srážka tří světů

zemřít?“

Kiritsugu na okamžik vypadal poplašeně. Pak zaklonil hlavu a rozesmál se srdečným, nefalšovaným, upřímným smíchem. Ostatní se také začali smát, a sdílená rozjařenost zaplnila místnost, zatímco se téměř přesně rychlostí světla blížil výbuch supernovy.

Nakonec se Kiritsugu přestal smát a řekl:

„Nebudte směš-“

Líbilo se? Dejte o povídce vědět přátelům, a jestli vás zaujala, určitě vás dostane i způsob, jakým Eliezer Yudkowsky přepsal celého Harryho Pottera k obrazu svému a vytvořil dlouhou fanfiction, která vám vezme dech: <http://archetypal.cz/2016/harry-potter-a-metody-racionality/>

Stál tento překlad za přečtení?

Dejte o něm vědět i lidem kolem sebe, které by mohl zajímat. Ohlasy čtenářů jsou tou nejlepší reklamou - jinou ani nemáme.

Jelikož Vaše reakce jsou pro nás hlavní odměnou a motivací, budeme rádi, když nám své ohlasy budete psát - ať už do komentářů pod stránkou nebo třeba [na mail](#).

Na stránce archetypal.cz najdete ještě další, přinejmenším stejně zajímavé překlady.

Také nás můžete sledovat na sociálních sítích:

[facebook.com/archetypal.cz](https://www.facebook.com/archetypal.cz)

twitter.com/archetypal_cz

plus.google.com/+ArchetypalCz